

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnep után is.

II. év.

Budapest, 1898, kedd, augusztus 9-én.

219. szám.

A falevél.

A nap tüze ugyan erős, de sokat elfog belőle csak egy parányi, remegő falevél is.

Ime, elárasztotta Bánffy Dezsőt és egész kormányzatát a gyűlölség, mintha el akarná perzselni. Az utolsó napokban még a jó emberei is azt mondták: melege lesz a szegény Bánffynak! Fenn és alant, osztrákok közt és magyar földön égetve tűz reá a gyűlölség; és nincsen olyan oázis, ahol enyhüléssel kínálják az árnyék. Tegnap óta pedig, amikor megjött a híre, hogy a bécsi tanácskozáson rendjén Bánffy egy hajszálnyt sem engedett, egyszerre megváltozott a helyzet. Ez a kicsike hír sokat elfogott a gyűlölség tüzeiből és Bánffyt az ellenzéki újságok legyeztetik legjobban. Már talán nem is neki, másoknak van melege.

A fordulat váratlan, de nem mindenkinek. Legalább Bánffy Dezső alighanem előre látta. Csak az utolsó hónapok parlamenti túsáira kell visszaemlékezni, amikor néha még a kormányzat hívei is úgy vélekedtek, hogy a kiegyezési tárgyalások küszöbén jó volna az egész magyarságot egyetlen táborba tömöríteni s épen azért szívesen tettek volna olykor engedményeket is az ellenzéknek. Bánffy Dezső mosolyogva háritotta el az ilyen tanácsokat és ahol valamit jónak látott, azt megcsinálta és nem engedett csak azért, hogy az ellenzéknek lekenyeresse. Nyilvánigen jól tudta, hogy annak idején mindig megtalálhatja azt a törvényes és magyar álláspontot, amelynek ugysem lehetnek Magyarországon ellen-

zói. És miért csalogatta volna mesterségesen együvé, akiket a helyesen megválasztott álláspont ugyanis egyesíteni fog? Még utóbb azt mondták volna az osztrákok, hogy a magyar kormány ezt a többségét sem szerezte igaz uton.

Bánffy Dezső tehát, akárhogy leszólták sokszor miatta, nem csinált mesterséges közvéleményt a kiegyezési kérdésekhez sem a parlamentben, sem a nemzetben. Nagyon jól tudta, hogy a kellő pillanatban megcsinálja ezt az erős és egységes közvéleményt a törvényes álláspont. S őt ma nem is lepi meg, hogy az ellenzéki újságok gyűlölsége gyöngéd legyeztetéssé enyhült. Ennek így kellett jönnie és csakis így. Mert az osztrák kormányok az ő mesterségesen gyártott közvéleményükkel együtt is egyik kátyúból a másikba buktak és Bánffy hamar megtanulhatta az osztrákok kárán, hogy a legjobban szervezett kórus is hiába támogatná, ha esetleg igaztalan követelésekkel akarna előállani, de egységesen áll melléje a nemzet, mihelyt a törvény alapjára helyezkedik.

Erre pedig kétségtelenül már akkor el volt szánva. És most meg is tette. Várakozásában pedig nem csalódott, mert amikor Ausztriában az egész nagy mesterséges apparátus szétbomlott, ugyanakkor Magyarországon a jóbarátok és a gyűlölködők egyforma buzgósággal tömörülnek, csak hogy a kormányt az ő törvényes álláspontján erősítsék. Ez épen a törvényességben rejlik nagy erő. És Bánffy Dezsőnek nem is kell ide futnia és oda futnia, nem is kell ezzel meg az a fraukcióval tanácskoznia, hogy mit

tegyen és mit szabad tennie: az ő tanácsadója, fegyvere és mindene kéznél van bármikor, mert az a törvény. Az osztrák kormány kér, ő diktál. S ha ebből válság lehetne, az nem őt fenyegetné, hanem a törvényt, amelynek alapján áll. Az ilyen válságot pedig vállalva háritaná el az egész nemzet és aligha kívánhatná a korona is. Épen elegendő az alkotmányos zürzavarból egy is, az osztrák.

Elég nyugodtan állhat meg tehát Bánffy a maga álláspontján, ha próbálják is levenni róla szép szóval és fenyegetéssel. Hisszük, hogy meg is fog állani. Pedig az az idea, amelyet osztrák forrásból épen ma hallottunk, nagyon csalogató volna. A végén annak is provizorium volna ugyan a neve, de valahogyan a tartalmával talán ki is tudna békíteni. Mert arról volna szó, hogy Magyarország az új kiegyezésben kivívott összes előnyöket már a provizorium idején is élvezné, ellenben a reá nézve hátrányos megállapodások elmaradnának a végleges rendezésig. Szóval: Magyarország élvezné az új kiegyezés előnyeit, Ausztriának pedig sietnie kellene a rendezkedéssel, mert addig a várakozás minden óráját drágán kell megfizetnie. Az osztrák forrás szerint ez már a bécsi tanácskozások rendjén szóba is került volna. De mi nem igen hiszünk benne. Mert Bánffy sokkal jobban érzi most, hogy milyen előnye neki az osztrákok fölött a törvényesség, semhogy lépne erről az alapról akármilyen csábító engedmények kedvéért. Az engedmények is kellemesek, de mégis csak nyugodtabb

Kása a kötéllel.

Kása még a régi ivásu emberek közül való, egyszerű anélkül, hogy egyáltalán becsületes is akarna lenni, miután ezen irányban neki semmi külön tennivalója nincsen. Ő az az egyszerű férfi, akit ami vidékünkön a „czélszörű szögény embőr“ néven ismernek. Becsületesége föltétlenül nyilvánvaló s ha volna ezen a tájon olyan bolond ember, aki egy ezer forinttal súlyos tárczát az utszélen hagyja, Kása azt bizonynyal behozná a gazdához, mondván:

— Már nézze csak tekintetős uram: valamik bolond ur mán mögén esze nélkül kódorgott erre felé.

Kása nem is tétélezné föl másról, csak úrról, hogy utszélen ennyi vagyont hagyhatna, parasztikus ember ilyesmit nem tesz. De gyémánt ingombot vagy ezüst dohánytartót is ott lehet felejtetni az udvaron, az neki mindegy. Lehet az a Smaragdus király kárbunkulus kincse is, reá nézve akkora értékkel sincs, mint valamely kidölt szőlőkaró. Becsületében ő föltétlenül. Ha egy királyságot lehetne ellopni, azt sem lopná el, hanem figyelmestetné az illető királyt, hogy vigyázzon jól a birtokára,

mert mások esetleg ellopják. Ellenben régen tudatik, hogy minden ember megkísérhető s a Sátán különféle utakon ólálkodik s teremt az áldozat elé oly dolgokat, minek ellent állani nem tud.

Kása részére a Sátán az eszközt a borban találta föl. Az iránt föltétlenül szeretettel viseltetik s létezését egyáltalán nem türi. Azt kebelére fogadja, akár az övé, akár a másé s úgy el tud vele társalkodni, hogy az csodálatos. Mindazonáltal nem bírja az italt, mert mint a legtöbb parasztikus ember, nem borivó. Az ember gyakran hall beszélni nagy borivó parasztokról, ezek azonban alighanem más vidékiek s falubeliek lehetnek, ahol az italhoz könnyebb a mód s az alkalom. Pusztai és tanyai nép ilyenhez nem igen jut. Meglett embernek hétköznap eszébe nem ötlük, hogy a csárdába menjen, ha csak különös dolga nincsen (miután ott történnek a napszamosfogadások). Bort sem tarthat otthon, aki nem vagyonos, részben mert nem telik rá, részben mert nincs a háza alatt pince, a kamrában pedig, ha hosszabb ideig áll, elromlik az ital. Innen van a „teknőben telelt bor“ elnevezés is. Hát Kása is csak így

van. Mint maga beismeri: iszonyu módon szereti a bort, de mert hozzá ritkán juthat: még sem borivó. Így történik aztán, hogy ha hozzájut, Kását egy nagy pohár bor azonnal imbolygó állapotba emeli, ilyenkor derült és vidám s rászól az ugató ebre:

— Ne ugass kutya, a gazdád se ugat.

A második nagy pohár Kását már rendelkezési állapotba helyezi. Ilyen a Kása s e miatt előle a borital szorgosan őriztetik. A gazda Kását a pinczébe csak rendkívüli pillanatokban ereszti le kellő fölügyelet mellett s az esetleg fent levő, kimaradt borok este zár alá tételnek, hogy Kása, ki éjjel fegyverrel őrzi a tanya békéjét, e fontos tisztében meg ne tántorulhasson. Biz azt az asztalról el kell rakni és zár alá tenni, mert különben Kása g a z t v e t n e r á. Ez is valami régi mondás s olyan eltulajdonításokra vonatkozik, mik nem annyira bünből, mint inkább apró csíny-tételekből erednek. A bugyellárist, vagy az aprópénzes zacskót, amiből a gazda a napszamosokat este fizette, bizvást ott lehetne hagyni, arra ugyan g a z t Kása soha életében nem v e t n e, ellenben fegyverével igen komolyan őrizné egész éjen át.

hajlék a törvény. Ám ha volna is alapja ennek a hírnek, kétségtelenül nem Bánffy Dezső az, akinek miatta röstelkednie kellene. Lehetnek olyan szempontok, amelyeket Magyarországnak is illik respektálni és nincs az érdem híjjával az a politikus, aki a sok fontos szempont összeegyeztetésével hazájának a legnagyobb előnyökét tudja biztosítani. Ugy lehet, hogy bizonyos formahibák miatt akkor megint el akarja perzselni az ellenzék gyűlölsége, de sokat elfogja ebből a gyűlölségből a rendezetlen viszonyokból kimentett magyar gazdák és iparosok halála.

S ha ez talán kicsi pont is, de mondottuk már, hogy a nap tüze ugyan erős, mégis sokat elfog belőle csak egy parányi, remegő falevél is . . .

POLITIKAI HIREK.

„Uj alakulás.“ Ilyen című röpirat került ma a könyvpiacra és szerzője, aki „Tétlen“ álnév alá rejtőzött, az igazi kételkedő ember és egész munkáján is rajta van a kételkedés. Hogy a saját stílusával jellemezzük, ez a Tétlen annyira naiv, hogy szinte ravasz és annyira csacska, hogy szinte komolyan kell venni. Bánffyra puskát fog és abból átkozódás közben rózsákkal lövöldözi. S ahogy maga mondja a függetlenségi pártól, annyira ártani akar a Bánffy-kormánynak, hogy használ neki. Tudniillik Tétlen ur. Egy állítólagos függetlenségi, aki a függetlenségi párt végső céljait veszedelmeseknek mondja és egy csomó anekdotával biztosít, hogy gyűlöli Bánffy-t, akiről egyébként el kell ismernie, hogy providenciális férfit. Aztán Tétlen elbucsuik (a röpirat derekán) attól a kis embertől, akit Bánffy-nak hívnak és áttér a nagy kérdésre, amely nem a 14. §. és nem a kiegyezés, hanem a magyar függetlenség a personal-unióval. Ez szerinte az önkébe hull; de nem fogjuk tudni, hogy mit csináljunk vele. Mert almának nézzük, pedig bomba és szét fog minket robbantani. Tönkre megy miatta a monarchia nagyhatalmi állása és lesüllyed Magyarország. Az egész existenciánk van kockán, ha csak Bánffy Dezső elő nem veszi a szolnok-dobokai kezét és erőszakosan nem csinál rendet. Szóval: Bánffy Dezsőre szükség van, hogy erőszakkal mentse meg az egész monarchiát. Különben osztrákok és csehek megcsinálják a dualizmust, a független Magyarország pedig elvész az erőlkö-

dásban, hogy a németeknek és a szlávoknak kiharzó elemeit együttartassa. Ez a röpirat velője, ha ugyan jól tudtuk megérteni. Mert, hogy ismét a Tétlen stílusát használjuk, ez a röpirat ablak akart lenni, amelyen keresztül a magyarság a jövőbe nézhessen, de annyira színes ablak, hogy az ember a sok színtől semmit sem lát. Csak éppen a tarka színeket.

Képviselői beszámoló. Polczner Jenő, Szeged II. kerületének országgyűlési képviselője, a hónap 15-én tartja beszámoló beszédét.

A helyzet.

Az osztrák sajtón keresztül gróf Thun azt hirdeti, hogy a megoldás kulcsa a magyar kormány kezében van; a magyar félhivatalos viszont a gróf Thun kezében látja a kulcsot. Ennyiből is világos tehát, hogy a helyzet kulcsát nem találják és talán Goluchowski is azért utazott Ischlbe, hogy azt keresse. Ilyen körülmények közt legvalószínűbbnek látszik, hogy az az igazság, amit Bánffy egyik intimusa mondott az „Országos Hirlap“ tudósítójának. Nagy miniszteri pihenés ugyanis egészen a jövő hónapig és legfőlegb a újságok vitalkoznak időközben, nehogy kijöjjenek a gyakorlathól. De a megoldás egyelőre nem várható és a külügyminiszter ischl-i útja is csak azt jelenti, hogy erről az eredményről akar beszámolni. Ha ugyan ez is eredmény.

A mai nap híreit és kombinációit különben a következőkben ismertetjük:

A „N. W. T.“-nak jelentik Budapestről: Idevaló politikai körökben abból a körülményből, hogy báró Bánffy és Lukács László pénzügyminiszter tegnap gróf Goluchowski és Kaizl miniszterekkel tárgyaltak, ellenben közös miniszteri tanácskozásra nem mentek, arra következtetnek, hogy Bánffy és Thun a szombati közös miniszteri tanácskozás után nem a legbarátságosabban váltak el egymástól. Ennek okául azt hozzák fel, hogy Bánffynak előre meg volt határozva az útja és az ügyek állása szerint lehetetlenség volt, hogy az osztrák miniszterelnöknek ellen koncessziókat tehessen.

Bécs, augusztus 6.

Gróf Goluchowski közös külügyminiszter ma Ischlbe utazott, ahol két napig fog tartózkodni.

A „Pester Lloyd“ mai esti lapja a lap élén a következőket írja:

Habár minden oldalról konstataják a bécsi miniszter-értekezletnek egyelőre való eredménytelenségét, ez a negatív esemény, úgy látszik, mégis egy eseményt jelent, amelyben ennél a magyar kormány magatartása tekintetbe jön. Mert ha a bécsi tanácskozások folytán a helyzeten nem változott semmi — és az eredménytelenség konstataálásával bizonyára ezt akarjuk mondani — akkor önként értetődik, hogy a magyar kormány ahhoz az állásponthoz ragaszkodik, melyet eddig elfoglalt és amely a törvény által világosan körül van írva. Ennek folytán tehát a 14. §. alapján sem a végleges kiegyezésről, sem a provizórium meghosszabbításáról szó sem lehet. A szempontok összegabalyodó sokaságánál, mely a különféle pártközönlönyökben most a krízis és a helyzet fölött összetörődik, jó lesz ehhez az egy tényhez ragaszkodni. A magyar kormányt az osztrák események nem lepheték meg, neki kell egy programnak lennie, mely az osztrák fejlődés egynemely lehetőségével korrespondál. Hogy az osztrák dolgok most egy új fázisba lépnek-e — az összegabalyodás vagy a kibontakozás fázisába — annak hamarosan ki kell tűnnie, de arról biztosak lehetünk, hogy a magyar kormány semmiféle osztrák fordulat által ki nem dobható abból a kerékvágásból, melyben politikája eddig mozgott. A szituáció kulcsa nem a magyar miniszterium kezében fekszik, a mi kormányunk nem bír azzal a hatalommal, hogy az osztrák krízist, melylyel a kiegyezési kérdések össze vannak növe, eltüntethesse, és ép oly kevéssé lehet az a hivatása, hogy az osztrák politikának jó tanácsokkal szolgálhasson. Bizonyára meg fogja találni gróf Thun a helyes módot, hogy a helyzet nehézségeinek ura lehessen.

A „N. Fr. Pr.“ mai esti számában a következő sorokkal emlékezik meg a helyzetről:

Báró Bánffy és Lukács miniszterek tegnap este visszautaztak Budapestre. Elutazásuk előtt hosszabb értekezésük volt Goluchowski külügyminiszterrel és Kaizl pénzügyminiszterrel. A konferenciának eddigelő egyáltalán semmi eredménye nem volt és általános a vélemény, hogy azt mielőbb folytatni kell, annál is inkább, mert Bánffynak a szeptember 5-én megnyíló magyar országgyűlésen határozott nyilatkozatot kell tennie arra nézve, hogy a Ház a kiegyezési javaslatok tárgyalásába belemehet-e, vagy sem. A magyar sajtó még mindig úgy foglalkozik a provizórium meghosszabbításával, mint törvényellenessé. Az Ischlbe való utazás elhalasztottnak tekintendő.

Kása különben mint kapás éli világát, gyermekei vannak neki s felesége, ki iránt igen nagy szeretettel van, mert néha elkövetett hibáit az asszony hallgatag veszi tudomásul, mert hát én istenem, valami szenvedelme mindenkinek van. Egyiké a kártya, másiké a ló, még olyan is van, aki a kutyába vagy a puskába bolond. Történt tehát Kásával egy nyári este, mikor a gazda kis fia a tanyán időzött, hogy a gazda elébe kellett volna menni. A föld ugyanis, amelyre Kásák vannak, igen boldog vidék. Arrafelé már jár vasut s ott zörögnek el a mérges vashikák a tanyák ablakai alatt. E vonatok sok embert összefaragtak már s némely kavicsaik véresek van azonban ember, ki belőlük eigazdagodott. Némelyiknek csupa szerencse az, ha elüti a vonat, mert akkora fájdalomdíjat kap, hogy új földet vesz az árán. És még azonfölül járni lehet a vonaton ki-be. A gazda is ezen jött volna ki s mert csak kis félóra oda az ut, Kása elébe ment, hogy ha podgyásza lenne, majd segíti vinni. Mert Kása is tudja, hogy mióta a fene rossz por (peronospora) ellen dermedeznek (permeteznek) azóta mindig van mit kivinni a városból, hol gépet, hol gáliczot.

Kása hát megindult, de oldala mellé vette a kis gazdáját is, hogy majd ez így az apját a vasutnál mihamarabb viszont látja. Mentek a szőlők, földek között, akácok alatt s az ember mesélt a kis fiúnak mesét ama két orosziamokról, akik el akarták az égen földelni a fiastyukot, de nem bírták, mert (köztünk legyen mondva) kutyá legény ám az a fiastyuk. Palika nevetett a történetnek, Kása lassan ballagott a homokban s új mesét kezdett. Így értek az állomásig, mely nem is állomás, csak olyanféle megállóhely, de hiszen csak üsző marad az üsző, bármiképp nevezik is. Ezt pedig semmi figyelembe sem véve, a dolog úgy állt, hogy igen korán volt még az idő. Bármerre nézett szét a lapos tájon Kása, sehol füstöt nem látott s így nyilvánvaló, hogy a bagonyok még igen messze vidékeken kalandoznak. Ellenben Vincze bácsi csárdája pedig tökéletesen itt van a közelben. Gondolt egyet Kása s odament.

Voltak ott néhány magyarok az udvarban bor fölött. Kása közbük ült s rendelést tett ital irányában.

— De borzasztó sebössen hozzátok — parancsolta — mer mingyár gyün a vonal. Hoztak is neki borzasztó sebesen s Kása

ugyanilyen módon azt el is fogyasztván, még öhajtott egy borzasztóságot. Közben az idő mult, a bagony is elhaladt a tájon, de mert nem állt meg az állomásnál, Kása azonnal kitalálta, hogy nem jött meg a gazda. Kása ily okos s vajjon nem érdemli-e meg a vidámságot az okos ember? Megérdemli (aki ellenkező észjárásos volna, ide jöjjön). Kása érdemelni kezdte a vidámságot szerfölött. Az alkonyat leszállt, ellenben egyre fölfelébb ment az esthajnali csillag. A többiek Kását elhagyták, de Kása ekkor már mivel sem törődött.

Vincze bácsiék ágyba fektették Palikát s Kását tulajdon gondjaira hagyták, mert a tanyából nem lehet az embert kilökni, mivel hogy akárhova löki, ugys csak a tanyába esik. Kása egy ideig létezett még az asztalnál. többféle szóváltást folytatott az üvegekkel s utóbb az érthetetlenekbe is beleunván, lefordult a padról s a kelő hold fényében szeliden elaludt.

Történt ez éjjel, hogy a kakasok harmadszor kukorikolván, az eb is fölkelt s lerázván testéről a harmatot, nagyot ásított. Azután üzenetet kiáltott át a szomszéd tanyákba hangosan. Bögött a tshén is, mert ihatóék már ilyenkor. Az ismerős hangokra Kása fölébredt, fölkelt s lerázván testéről ő is

A magyar liturgia.

A görög szertartású katolikus magyarok országos bizottsága a következő értesítést teszi közzé:

A görög-katolikus magyarok országos bizottsága, amint ezt már megalakulása alkalmával jelentette, csak a hittestvérekhez szétküldött csatlakozási ívek visszaérkezése után, az ősz folyamán fogja működését az illetékes egyházfőknél való tisztelgessel megindítani s egyelőre arra szorítkozott, illetve szorítkozik, hogy tisztán vallásos alapon folytatandó mozgalmának indokairól és célzatairól úgy a hazai, mint a külföldi katolikus sajtót kellőképp tájékoztassa.

Önként értetik ugyan, hogy a mozgalomhoz való csatlakozás hittestvéreinknek később is mindenkor nyitva marad; mindazonáltal tudatni kívánjuk testvéreinkkel, hogy a jelzett lépéseknek megtétele érdekében a hozzánk csatlakozott vagy még csatlakozni kívánó hitközségek és magánosok jegyzékét ez évi szeptember hó végével ideiglenesen le fogjuk zárni. Felkérjük tehát azokat, akik még jelentkezni kívánnak, hogy csatlakozási nyilatkozataikat az említett időpontig irodánkba (Budapest, VI. váci-körút 37. szám I. emelet 2. ajtó) beküldeni sziveskedjenek.

Együttal számot adunk az eddigi csatlakozásokról. Beérkezett eddig hitközségek részéről 125 csatlakozási ív 41,035 aláírással, magánosok részéről pedig 39 ív 219 aláírással, összesen 41,254 aláírás. Minden aláíróra mint családfőre az aláírókn kívül még három családtagot számítva, ez 165,916 lélekszámmal felel meg.

Megjegyezzük még, hogy számos nagy hitközség, mint például Hajdu-Dorog, Hajdu-Böszörmény, Mária-Pócs stb. csak azért nem küldték be csatlakozási íveiket, mert azok már 1868-ban adtak meghatalmazást a hajdu-dorogi végrehajtó bizottságnak s így programunk második szakasza értelmében már csatlakozottaknak tekintendők.

Mint hogy pedig a programunk indoklására szétküldött felhívásban a magyar liturgiát sürgető görög-katolikus magyarok lélekszámát kerekén kétszáz ezerre becsülték, a még kint levő ívek bevárása nélkül is bátran állíthatjuk, hogy tényleg az összes görög-katolikus magyarság, a román egyházmegyékhöz lakók kivételével, csatlakozott mozgalmunkhoz.

Budapest, 1898. augusztus 8-án.

Az Országos Bizottság.

KÜLFÖLD.

Asszonyok a politikában. Londonból jelenti egy mai táviratunk: A walesi hercegnőnek Kopenhágába való hirtelen elutazása, melynek okául az angol udvari közvélemény a dán királyné betegségét adta, a „Birmingham Post” szerint, az özvegy czárnénak egy sürgős távirata az oka, mely az angol-orosz konfliktusra vonatkozik. Nagy súlyt fektetnek a hercegnőnek az özvegy czárnéval való találkozására. Nem kételkednek abban, hogy a hercegnő az angol-orosz érdekeknek Kelet-Ázsiában való méltányos kiegyenlítésén fáradozik.

Békekötés előtt.

(Távirati tudósítások.)

A hónapok óta húzódó spanyol-amerikai háború ma új stádiumba lépett. Spanyolország megnevezte hivatalos képviselőit a megindítandó béketárgyalásokhoz. Ezt a lépést remélhetőleg rövid idő alatt követni fogja az ellenségeskedések beszüntetése, mire talán nemsokára le fog kerülni a lapok hasábjairól egy siralmas rovat, a legujabb kor története pedig gazdagabb lesz egy új fejezettel, mely tele van fájdalommal, megaláztatással és megszégyenítéssel Spanyolországra nézve, kevés dicsőséggel Amerikára nézve. Spanyolország ma hivatalosan értesítette diadalmas ellenfelét, hogy az általa megszabott békefeltételeket elfogadja a tanácskozás alapjául. Egyben megtette a kellő intézkedéseket, hogy a megkötendő békét a cortex is ratifikálja. Mialatt így folynak a béke megkötése iránti előkészületek, addig az amerikaiak hozzáfognak Puerto-Rico bombázatához. Más hírek pedig azt jelentik, hogy a kubai felkelők már az amerikai régimel is elégedetlenek. A jövő fogja csak az amerikaiakat megtanítani arra, hogy mily savanyu almába haraptak, amikor a kubai sziget meghódítására törekedtek.

London, augusztus 8.

Madridból érkező hírek szerint Sagasta szombaton este elkészítette a békefeltételekre vonatkozólag az amerikai kormányhoz intézendő válaszát. Tegnap, vasárnap, Almadovar hercege átadta azokat a regens-királynénak és este a kormány utolsó olvasásban elfogadta azt. Ezzel a válasszal eléri a spanyol kormány, hogy a háború véget ér. A

spanyol kormány már küldött egy választ az amerikai békefeltételekre, de ebben még nem engedte át Puerto-Ricot. Csakhogy Mac Kinley válasza, amely pénteken érkezett a spanyol kormányhoz, semmi kétséget sem hagyott fenn az iránt, hogy Spanyolország Puerto-Ricot tovább nem tartja meg, mert az amerikaiak nem akartak semmit sem engedni eddigi követeléseikből.

A cortex-t szeptember havában egybe fogják hívni. A cortex ez alkalommal jóvá fogja majd hagyni azt a békét, amelyet a kormány addigra megkötött. A cortex összehívását a spanyol kormány annál kevésbé fogja elmulasztani, mert a spanyol büntető-törvénykönyv rendelkezései értelmében egy oly miniszteriumnak minden egyes tagja, amely spanyol területet a cortex beleegyezése nélkül más hatalomnak enged át, élethossziglan tartó börtönnel sújtandó.

Madrid, augusztus 6.

A „Liberal” szerint a spanyol kormány csak ad referendum fogadta el az Egyesült-Államok békefeltételeit, mert a kamarák határozata nélkül területátengedésre nem tartja jogosítottnak magát. Ha Mac Kinley ezt a feltételt nem fogadná el, a spanyol kormány még ebben a hónapban összehívja a cortex-t. E hét végére Mac Kinley elnöknek újabb jegyzékét várják Madridba. A nevezett lap helyteleníti a spanyol jegyzékben foglalt fentartásokat és azt mondja, hogy azok veszedelmes távirati magyarázatokra adhatnak okot.

Páris, augusztus 8.

Leon Castillo itteni spanyol nagykövet ma délelőtt átadta Delcassé külügyminiszternek Spanyolország választását az Egyesült-Államok kormánya részére. A választ azonnal megtáviratozták Washingtonba.

London, augusztus 8.

A „Daily Chronicle” jelenti Madridból: A regenskirálynő egy decretumban megengedte, hogy a forgalomban levő bankjegyek értékét harmadfél milliárd pezetára emeljék fel. A börzén ma ismét öngyilkossá lett egy tőzdespekuláns.

New-York, augusztus 8.

A „World” tudósítójának Santiagoból kelt jelentése szerint Garcia fölkelővezér és ezerkétszáz kubai nem fogad el több élelmi-szert az amerikaiaktól, hanem elégedetlenkedve

a harmatot, tekintetét széjjelvetette az udvarban. Látta, hogy a hely idegen, itt a tehénnek nem ő köteles vizet adni, ez okból megindult. Ment a harmatos fűben mezitláb (jó az nagyon) s fujta fejét a szellő is, mely kora hajnalban támadni szokott. Kása helyes utra tért, ballagott s lassacskán hazaért. Fölkelt már ekkorra a nap, felesége a turós kendők körül bajoskodott, Kása belépett a kisajtón az udvarra s hirtelen megdöbbenve megállt:

— Tecza — szölt az asszonyhoz rekedten — Palika hun van?

— Hun van? — kérdezte viszont foghegyről az asszony. — Hát hun vóna? Kend vitte el tennap este, hát hova tötte?

Kása mereven bámult a homokba. Szinpadon ilyen eseményeknél rettenetes rugdalózásokat szoktak elkövetni az emberek, míg Kása mit sem szólván (de azt is lassan mondta), az istállóba ment s a szegről leakasztott egy jó pányvakötelet. A karjára volt akasztva, mikor újból kijött s megindult.

— Hát kend? — kérdezte az asszony. Hova mén kend avval a kötéllel?

— Huva? — kérdezte viszont Kása. — Hát huva mönnék? Vagy én mögtanálom a

Palikát, vagy mögtanának engöm ezön a kötélön.

Kifordult. Szavalt valamit az asszony utána, de a köteles ember mit sem hallott, csak haladt visszafelé ismét. Kezdte volna ama csapásozást, amelyhez ők igen értenek, de agya erre nézve még nem szolgált. Ment csak előre s olykor félve tekintett az árkokba. Oh, irgalmas szent szűz! Hol bokrok borultak össze: félrehajtotta az ágakat, hogy nem-e alattuk alszik. Bár csak tudhatná, hogy hol hagyta el. Bár csak kalapját látná az utszélen. Ő tud menni nyom után, de embert még sohasem nyomozott, csak állatot, ami egészen más. Hát nincsen. De sehol és semerre sincsen. Kása a fákra nézett s kémlelte, hogy melyik ág lesz elég erős. Apránként, bár egyre szomoruban, kiért a síkig, ahol a vonat szokott szaladgálni. Széjjelnézett, hajolva kereste a nyomokat, de mit sem látott, mert szemei nem is voltak most épen erre valók. Jézus — gondolta Kása — itt a halál.

Ki ne tenné meg azonban, hogy halála előtt némi bort ne innék? Csak egy olyan kis két-három deczis po . . . különben egye kutya: egy féllitert. Kása e gondolatok alatt a csárda felé irányozódott, de lassan haladt

mint kin bú nehézkezik. A kötél vége lógott a vállán.

Szalad akkor elő a tanyából egy nagy fekete kutya, utána pedig egy kis ember ingujban és kiabálja:

— Kása bácsi, Kása bácsi!

Kása úgy gondolta, hogy térdre kellene most esni, a haláltól való szabadulás ezen pillanatában. De azután mégis arrafelé futott, felkapta a fiut és teljes meggyőződéssel mondta:

— Palika . . . Palika . . .

Fölfogta a gyermeket, hogy most, amíg haza nem ér vele, a karjaiból nem ereszti. Meg is fordult azonnal és vitte. A gyermek azt kérdezte:

— Hát ez a kötél minek, Kása bácsi?

— Jaj, Palikám — nevetett Kása boldogan — gyönyörű szép kis csikót láttam itt a rétön, aran patkó vót mind a négy lábán. Azt akartam vele magának elpányvázni.

— Kár — vélte a gyermek — hogy el nem pányvázta.

Kása nyaka kissé kellemetlenül bizsergett. Megölelte a kicsi fiut és vitte sietve hazafelé.

Tömörkény István.

elhagyta a tartományt, hogy Maximo Gomez-vel egyesüljön és azt javasolja, hogy folytassák a guerrilla-háborút tekintet nélkül a fegyverszünetre. Gomez a kubai köztársaság nevében tiltakozni fog Shafter tábornok magatartása ellen, mert ez nem akarja a kubaiaknak megengedni, hogy önállóan kormányozzanak.

New-York, augusztus 8.

A „Journal” jelenti egy washingtoni táviratban, hogy eddig meg nem erősített híresztelés szerint megkezdődött San Juan de Puerto-Rico bombázása.

Ponce, augusztus 8.

Az amerikaiak általános előnyomulása San-Juan de Puerto-Rico felé tegnap reggel megkezdődött.

TÁVIRATOK

Ferdinand és Nikita.

Czetinje, augusztus 8. Ferdinand bolgár fejedelmet Danilo trónörökösrel, akivel már tegnap kora reggel Antivariban találkozott, Czetinjébe való utaztában az egész uton a legünnepélyesebben fogadták. Czetinjében, mikor ide érkezett, a lelkesedett nép harsogó zsivírozása, ágyuk dörgése és az összes templomok harangjainak zugása között ment végbe a bevonulás. Az első diadalkapunál a katonai zenekar a bolgár himnuszt játszotta s a fejedelmi konakig vezető uton a katonai sorfal tisztelgett. A fejedelmi palota előtt Nikita fejedelem várta Ferdinand fejedelmet, akit többször átölelt és megcsókolt. Ott voltak még Mirkó és Ferencz József battenbergi herczegek. Miután a diszszázad előtt elhaladtak a fejedelmek, Nikita fejedelem bekísérte Ferdinand fejedelmet a konakba, ahol Milena fejedelemszony várt reá az udvarhölgyekkel. A kíséretet — miniszterek és udvari méltóságok — bemutatása után Nikita fejedelem az egybegyűlt néptömeg lelkes éljenzése közepette átkísérte vendégét az új konakba. Este fényes kivilágítás volt. Ma reggel a diplomáciai kar testületi fogadtatása volt. Azután hálaisten-tiszteletre gyűltek a czetinjei kolostorban.

Czetinje, augusztus 8. A „Glasz Czrnagorczá” lelkesen üdvözli a bolgár testvéremzet uralkodóját. A továbbiakban így ír:

„A legelőkelőbb szerb hazafiak vezérlő csillaga mindig a Balkán-népek szövetsége volt, amelynek védpajzsán az isteni szavak fényltek: in hoc signo vinces! . . . Nikola fejedelem mindig hű maradt ez eszméhez. Oroszország oltalma alatt kell nekünk azonos érdekeinket megvédenünk. Így a mi apró, benső kérdéseinket könnyen meg fogjuk oldani testvéri egyetértésben és a nemzetiségi elv követelményei szerint. A szerbek és bolgárok rokonok és ha ma határaink iránt forog fenn valami kérdés, azt csak testvéri egyetértéssel lehet mindkettőnk szerencséjére megoldani.”

A pápa encziklikája.

Róma, augusztus 8. Az „Osservatore Romano” a pápának augusztus 5-ről kelt s az olasz püspöki karhoz és az olasz néphez intézett encziklikáját közli több katolikus intézménynek és hírlapnak a kormány által nemrég elhatározott betiltása ügyében. A pápa kifejti az encziklikában az intézmények szükségességét, kimutatván azoknak valóságos, erkölcsi és gazdasági céljait. Az ily intézkedések — mondja az encziklika — sértik a jog és a törvények alapelveit, de sértik különösen a pápát, aki áldását adta e békés intézményekre; súlyosbítják az Olaszországra nézve annyira káros vallási konfliktust és megszüntetik a konzervatív hatalom erejét a szocializmus és anarchizmus ellenében. A katolikusok magatartását azonban, noha ők minden felforgatásnak és pártütésnek ellenségei, sem fenyegetés, sem erőszak meg nem fogja változtatni. Túrni fogják a dolgok mai állapotát, de támogatásukat mindaddig megvonják attól, míg tendenciáikat a pápaság elnyomása lesz. A pápa tiltakozik ezután az érintett intézkedések ellen, amelyeket önkényeseknek nyilvánít és amelyek egyre kínosabbá és türelhetlenebbé teszik a

pápa helyzetét, aki meg van fosztva a vallási és társadalmi akció eszközeitől is. Végül felhívja a pápa az olasz és a külföldi katolikusok figyelmét a dolgoknak ez állására és inti az olaszokat, hogy maradjanak a törvényesség határain belül és őrizzék meg hűségüket a püspöki kar és a papság irányában.

Bismarck halála.

Berlin, augusztus 8. A „Reichsanzeiger” jelentése szerint a szövetségtanács a következő részvétőtáviratot küldte Bismarck Herbert herczegnek:

„A szövetségtanács nem mulaszthatja el, hogy még egyszer kifejezze mélyen érzett fájdalomát az egyesített hazá első, nagy és hősielkü kancellárjának elhunytá fölött. Az a két évtized, amíg élünkön működött, felejtetetlen határköve lett Németország nagyságának és boldogulásának. Olyan hatalmas volt az ő szelleme, hogy Németországban még évszázadokig éreztetni fogja hatását. Nevét örök tisztelet fogja övezni, mint a hű hazaszeretet és a népek sorsát intéző állam-művészet legtökéletesebb megtestesülését. A szövetségtanács és az egész német nemzet örök hálája az övé. Amen.”

Hamburg, augusztus 8. Az a hír, hogy Bismarck vagyonát az Angol Bankba tette, merő koholmány. Bismarck herczeg pénze a Bleichröder-czégnél van letéve.

A Dreyfus-ügy.

Páris, augusztus 8. Fabre vizsgálóbíró délután szembesítette Piquart-t Henry ezredessel és Gribelin levéltárnokkal s azután Henry-t és Gribelin-t Léblois ügyvéddel. Reinach József az államtanácsához két felebbezést nyújtott be, az egyiket a hadügyminiszter határozata ellen, aki vizsgálótanács összeállítását rendelte el, a másikat pedig a köztársaság elnökének határozata ellen, aki őt a territorialis lovasságnál viselt kapitányi rangjától megfosztotta.

A kilitott orvosok.

Berlin, augusztus 8. Az osztrák-lengyel orvosok Goluchowskihoz kérvényt adtak be avégből, hogy közbenjárjon a német kormány nál a poseni kongresszusról való kiutasításuk miatt. A „Neueste Nachrichten” ma a következő rövidke megjegyzést fűzi ehhez a hírhez:

Gróf Goluchowski közös külügyminiszter bizonyára sokkal okosabb ember, semhoggy eleget tenne az osztrák-lengyel orvosok kérésének.

A bécsi fegyvergyár veszteségei.

Bécs, augusztus 8. A „N. W. T.” ma jelenti a bécsi fegyvergyár vezérigazgatójának állásától való visszalépését és hozzáteszi, hogy a visszalépés oka abban keresendő, hogy a külföldi államokkal kötött fegyverszállítási szerződések óriási veszteségekkel jártak, úgy, hogy a részvényesek az idén csak a bevételek minimumára számíthatnak.

HIREK.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— Német udvari színház — Gödöllőn.

Közel nyolczszáz fővárosi család nyaral az idén Gödöllőn, ahol a kánikula daczára is élénken létket mostanában a társasélet. Így szombaton délután kitünően sikerült gyermekbál volt a kaszinó helyiségeiben és csupa gyönyörűség volt nézni, hogy rakták a csárdást a kis Annuskák, Lulik és Alicéok. Este pedig a „nagyok” mulattak a szálló termében, ahol élvezetes hangverseny után kivirradtig járták a táncot. Azonban a vasárnap sem múlt el művészi esemény nélkül. Tágas kertjében az egyik nyaralónak — amelynek tulajdonosát nem akarjuk ezuttal pellengérré állítani — összehívták egy — udvari színházat, ahol ékes német nyelven színelőadást rendeztek. Igenis, Gödöllőn, a magyar király kedvenc üdülőhelyén követte el néhány budapesti család azt az — enyhén szőnye: — izléseletet, hogy a német muzsának hódolt. Állítólag jótékony czérra történt a kihágás, de a gödöllőiek tapintatára vall,

hogy a jótékony czélt ebben a formában nem nagyon támogatták. A színpadon többen — „domborítottak”, mint amennyien a nézőtérén unatkoztak. Valami „Durch die Zeitung” című „svankot” adtak — egy helybeli nagyság férczelményét. A közreműködők dicséretére mondhatjuk, hogy irgalmatlanul törték a német nyelvet. Reméljük, hogy ez első és utolsó kísérlete a német muzsa Gödöllőre való betolakodásának.

— Katonai hajógyakorlatok. Az augusztusi végével Budapest alatt kezdődő hadgyakorlatok idején érdekes hadműveletet fognak megkísérteni. A negyedik hadtest gyakorlatainál ugyanis a tábori csapatoknak egy folyó m-flottilával való összműködését fogják kipróbálni. A flottilla négy monitorból, egy őrzárból és egy torpedó hajóból fog állani. A flottilát főképp a Duna áthidalásánál fogják alkalmazni. Herczeg Lobkovitz hadtestparancsnoknak alkalma lesz ott azokat a tapasztalatait érvényesíteni, melyeket már 1878 augusztus havában mint tüzérségi ezredes szerzett a Száva folyónak Samacz melletti áthidalásánál, amikor a Bienenroff-féle hadtest halat át a Száván.

— A kis herczeg regénye. Londonból írják: Mégsem mult el a szezon anélkül, hogy valami társadalmi regényhez tárgyat ne adott volna. A regény hőse az ifju Manchester herczeg, aki csak nemrégiben érte el nagykorúságát. A herczeg mostült egy Uj-Seelandba induló hajóra, anélkül, hogy tisztában lett volna azzal, hogy tulajdonképpen akar-e utazni, vagy nem? Elutazni kellett mindenestre, s ha ő nem is tudta ezt, tudta a családja. Az volt a herczeg bűne, hogy el akart venni egy polgári származású nőt, a szép és gazdag miss Joan Wilson, amit a család természetesen ellenzett. Az eljegyzés előzményei elég érdekesek. A hölgy vadászatról tért haza valamikor, még a tavasszal. Ahogy a nyitott rácsos kapun be akart lovagolni, az ajtó valahogy becsapódott. A baleset elkerülhetetlen volt, de az utolsó pillanatban ott termett egy lovag és odaugrott a kapuhoz, a hölgy lova elé. A hölgy meg volt mentve, a lovag azonban súlyos zuzódásokat szenvedett a két térdén. A hálás hölgy bevittette a sebesültét kastélyába és maga ápolta egy teljes hónapig. A gyöngéd viszony, mely a beteg és ápolója közt kifejlődött, a hónap elteltével szerelemmé vált, s a herczeg ott nyomban meg is kérte a miss kezét. Persze, hogy nem kapott kosarat. A melegsivű, szeretetreméltó ifju herczeg azonban, noha nagykoru, még sem intézheti önállóan szívbéli ügyeit sem. A büszke Manchester herczegi család semmi áron sem akarja, hogy polgárleány legyen egyik tagjának a felesége. Azért küldték el most a szerelmében demokrata ifjut messze földre utazni, felejtani.

— Öt napig eltemetetlen holttest. Hogy a mi fővárosunkban mily áldásdusan adminisztrálnak Sartoryék, azt e lapok hasábjain már megénekeltük több ízben. De hogy a fejlettség mellé még az inhumanitás és lelketlenség is járul, arról meggyőződünk ma. Egy panaszos levél jött hozzánk, melyben keserű kifakadásokban tudunkra hozták, hogy a Bemutca 46. számú házban öt napig maradt eltemetetlenül egy kis gyermek, kinek anyja nem tudta a temetkezési költségeket összehozni. A rendőrségnél, a fővárosnál hiába járt napokig, hogy takarítsák el kis halottját. A szerencsétlen asszonyt Straka Zsófiának hívják és vagy hatodmagával lakott egy kis lakásban albérletben. Mikor a mult héten meghalt a kis leánya, sirva elment a rendőrségre rimánkodni, temessék el a szerencsétlent, mert ő nem tud se koporsóról, se sírról gondoskodni. Onnan azonban elzavarták azzal, hogy akinek nincs pénze, annak a gyerekének nem szabad a más pénzén meghalni. A szegény Straka Zsófia nagy bánatában nem tudta ezt a megdöbbentően okos logikát megérteni, hanem elment, mert neki ugy mondták, hogy ott talán tudnak segíteni a baján, a VII. kerületi előljáróságához. Ott igaz, nem adtak fel neki logikai problémát, hanem biztaták jó szóval, szép szerrel, hogy csak menjen haza, majd elviszik a gyerekét. Az anya elment, bizott a főváros jó uraiban és várt, várt egy napig, várt két napig, várt öt napig,

de a fekete emberek csak nem jöttek a kis holttestért, mely időközben teljes oszlásnak indult és veszélyeztette az egész környék egészségét. A ház lakói már kidobással fenyegetőztek és még csak jobban elkésztették a szerencsétlen anyát, míg végre akadt egy ur, ki elment az előjárósághoz és figyelmeztette Sartoryékat az ótnapos feledékenységre. Ez végre hatott. Most csakugyan kapott az anya egy czédulát, melylyel végre nehezen ki tudta eszközölni, hogy a gyermeke megtalálja az örök nyugalmat. És ezt nevezik nálunk modern, a kor színvonalán álló adminisztrációnak.

— Lajos bajor herceg Nagyszombaton. A bajor régens herceg legidősebb fia a napokban tudvaleg Maros-Vásárhelyen volt a 62-ik gyalogezred százéves jubileumán és innen Erdély nevezetesebb városaiba körutra indult. Szerdán délből Lajos herceg elutazott a fogarasi várkastély nyából az alsó-szombatfalvi kincstári ménestieip megtekintésére, innen pedig a rendes személynaton este kilencz órakor Nagy-Szebenbe érkezett. A herceg szigorú inkognitóban utazott és úgy ő mint kísérelője, báró Leonrad főhadnagy egyszerű polgári ruhában érkezett meg, hanem azért az állomáson fogadtatására megjelentek: Proschinger tábornok, dandárparancsnok, Probst hadtestparancsnok; Drotleff polgármester és még néhány notabilitás. Csütörtökön a herceg sorban nézte a város nevezetességeit, melyek megtekintésénél az illető intézetek igazgatóin kívül a polgármester és Müller szász püspök kalauzolták. A „Karpathenmuseum“ egyik szászosan berendezett parasztszobájában a custos unokahuga szász népies díszruhában átnyújtotta a hercegnek a szász Természettudományi Kárpát-egylet díszalbumát; a Bruckenthal-féle muzeumban Müller püspök kedveskedett emléktárggyal. A városi irattárban megmutatták ősenek, Bajor Ottónak egy okiratát, amely a kerzsi apátságra vonatkozik és 1305-ben kelt. Itt a herceg csodálkozva jegyezte meg, hogy az irás és a pecsét még teljesen jó karban van.

— A király születésnapja. A király ő felsége születésnapját augusztus 18-án az idén is a szokásos kegyelettel üli meg a főváros közönsége. A hivatalos főistentisztelet délelőtt tíz órakor lesz a budavári koronázó Mátyástemplomban, amelyen a Tedeum-ot Vaszary Kolos biboros hercegprimás tartja. Ünnepi isentisztelet lesz a napon a belvárosi főplébánia-templomban, valamint a főváros több más templomában is. A miniszterelnök-nél a szokásos diszebed, amelyen a megjelenés díszmagyarban kütelező, délután két órakor lesz. A miniszterelnök ebédjére a meghívókat már szétküldötték.

— A hadsereg köréből. Bécsből telegrafálják: Ő felsége legkegyelmesebben elrendelte:

Schraml Emil altábornagynak, a szegedi II. honvédkerület parancsnokának, kérelmére a nyugállományba való helyezését;

Karstenfelsi és hegyaljai Pacor Vilmos vezérőrnagynak a magyar királyi 78. számú honvédgyalogdandár parancsnokává való kinevezését;

de Vaux Károly bárónak, az elhunyt Lipót főherceg ő felsége udvartartásánál beosztva volt altábornagynak, a nyugállományba való helyezését.

— Hivatalától felfüggesztett főszolgabíró. Pécsről jelentik lapunknak, hogy ott nagy feltűnést kelt a báró Fejérváry Imre főispán által Polgár Jenő, a szentlőrinczi járás főszolgabírja ellen elrendelt fegyelmi vizsgálat, melylyel egyidejűleg Polgár felfüggesztetett hivatalától. A dolog annál kínosabb feltűnést kelt, mert Polgár közeli rokona a volt alispánnak, Szily Lászlónak, de a terhére rótt cselekedetek még sokkal korábbi időből erednek, mint abból az időből, amikor már Szily áll: a megyei tisztikar élén. A főispánhoz ismételtén jötték névtelen levelek és feljelentések Polgár hivataloskodására vonatkozólag, de a főispán ezekre csak akkor reflektált, mikor igen súlyos váddal illették Polgárt. Állítólag több év előtt egy katonaszabadítási ügyben pénzt fogadott el Polgár, de amikor a szabadítás nem sikerült és a fél visszakövetelte pénzét, akkor Polgár gorombáskodni kezdett. Ebben az ügyben

rendelte el a főispán a fegyelmi vizsgálatot. A főszolgabíró tagadja a neki imputált cselekményt. A főispán a járás ideiglenes vezetésével megbízta Horváth István hegyháti tiszteletbeli főszolgabírót. Polgárnak fegyelmi ügyével kapcsolatban áll Beklera Vilmos árvaszéki úrnok váratlan nyugdíjaztatás iránti kérvénye. Beklera ugyanis mint aljegyző és a katonai ügyek előadója, szabálytalanságokat követett el, hogy barátjának kedvére járasson, de anyagi előnye nem volt ebből. Beklera doigát sajnálja mindenki és legközelebb tanácsnoknak akarták megválasztani.

— A primás Esztergomban. Vaszary Kolozs hercegprimás hosszas távollét után ismét fel fogja keresni székvárosát. Mint nekünk Esztergomból jelentik, a hercegprimás hazajövetelének híre általános örömmel tölti el a primási székváros közönségét. Az egyház fejedelmét nagy pompával készülnek fogadni. A főkapitány is nagy ünneppel készül a régóta távollévő egyházfőt üdvözölni. A hercegprimás Esztergomban fogja a nunciust hivatalosan fogadni. A pápa követének fogadtatására hasonlóképen nagy előkészületeket tesznek.

— Halál az Alpesebben. A pusterthali Innichenből jelentik, hogy az ottani hegyekben tegnap ismét két ember vesztette életét és pedig egy bajor és egy német turista. A szerencsétlenség úgy történt, hogy lábuk alatt egy szikladarab leszakadt és ők 80 méternyi mélységbe zuhantak oly erővel, hogy öt méternyre fölszökdeltek és újból leestek. Fejük szét volt hasítva a lábuk és kezük összezúzva. A szerencsétlenek neve: Hager joggyakornok Landshtuból és Büsenberg István tanító Augsburgból. Két társukkal elmentek a Schuster-omra Schranzhofer ismert vezető kalauzolása mellett. — Érdekes, hogy a pörüljárt turisták egyike, Buchenberg közvetlenül az elindulás előtt azt mondta a környezetéhez, hogy ő mindenesetre az Alpeseben fog meghalni és ott szeretne eltemetve lenni. Több ehhez hasonló megrázó szerencsétlenséget jelentenek a svájci Alpesebből. Bernből távirják, hogy tegnapelőtt és tegnap több turista járt szerencsétlenül a hegyek között. Az Axalpról Interlaken mellett egy huszéves fiatal ember zuhant le gyopárszedés közben és szörnyet halt. Glarus Kantonban a Heustock-ról szintén lezuhant egy fiatal ember és meghalt. A Gotthard vidékén levő Spitzbergen egy kristálykereső járt szerencsétlenül, akinek holtteste, mikor megtalálták, már majdnem fölismerhetetlen volt. A Jura-ban egy levelei mechanikus zuhant le ötven méternyi magasságról és negyedóra múlva meghalt.

— Zászló-affair Rózsahegyen. Arczpirító eseményt jelentenek Rózsahegyről, ahol éretlen tacsók merészték meggyalázni a magyar nemzeti lobogót. A rózsahegyi polgári ifjuság a napokban kirándulást rendezett a közelfekvő erdőségekre s ott zene és tánc mellett vígan mulatott. Este hazamenőben hazafias dalokat énekelték, ami azonban a szintén résztvevő néhány szláv ifjunak nem volt inyére és pánszláv irányú dalokkal tüntettek és abczogolták a magyarokat. Szavahihető személyek állítása szerint a magyar nemzeti lobogót sárba tiporták. A rózsahegyi törvényszék, melynek az események tudomására jutottak, megindította az ügyben a vizsgálatot és a tüneményeket maga elé idézte. Ezek megjelentek és közölők a vizsgálobíró t ő b e k e t l e t a r t ó z t a t o t t. Eddigelé tizenhét tanut hallgattak ki. A terhelték közt van négy, a Salva könyvnyomdában alkalmazott betűszedő, kik csehi származásuak és Hondek József rózsahegyi kereskedő fia. A felháborodás Rózsahegyen általános és mindenki elvárja a bűnösök szigorú megbüntetését.

— A fumei czápa. Megirtuk már, hogy a fumei kikötő rendes nyári látogatója, egy hatalmas czápa tegnap jelentkezett először s rettenetes riadalmat okozott. Egész kis flotta ment az üldöztetésére, két szigonyt is dobáltak a testébe, de nem sikerült a veszedelmes állatot elpusztítani. Mint levelezőnk értesít, este felé egy második czápa is láttak a fumei kikötőben. Az odaváló torpedó-gyár egy kisebb hajója a Quarneröböl a gyár felé igye-

kezett s utjában egy félóránál tovább egy óriás czápa kísérte, amelyet tapasztalt matrózok hetedfél méter hosszúra becsültek. A czápa a hajón volt Zamenattió mérnök is látta, aki azt mondja, hogy volt legalább hét méteres, vagyis körülbelül akkora, mint amelyiket a millenniumi kiállításon láttunk. A tengerészeti hatóság a veszedelmes szörnyekre való tekintettel, szigorúan megtiltotta a szabadban való furdést s valóságos hajóvadászatokra kőszül a czápa ellen.

— Tűzvész mindenfelé. Az ország különböző részeiből egymást érik a tűzveszedelmekről szóló hírek. Apatinban az éjjel tíz órakor Wellenreiter Fülöp háza égett le s a bennalvo családot csak nehezen tudták megmenteni a tűzhaláltól. — Magyar-Nagyszombor községben, Kolozsmegyében a villám okozott tűzvészt, amely az egész községet pusztulással fenyegette. A babonás oláh nép, amely azt tartja, hogy a villámesapás okozta tűz el nem oltható, félrevonult. Csupán két román ember állt a magyarok közé, akik a tüzet nagynehzen mégis lokalizálták. — Sárospatakon az alsó határban egy tanya elhamvadt. A tűz okát nem ismerik. — A vas megyei Körmend községben tegnap délután a város mellett cséplésre összehordott gabona-kazlak közt a közelben felállított cséplőgéptől tűz támadt, amely Hódossy Dénes géplakatos cséplőgépén kívül, amelyet fönkretett, négy kazal búzát és rozst, tehát körülbelül 2500 kereszt gabonát pusztított el. A kár csak gabonaneműekben 7500 forint. — A Nagytapolcsány községgel szomszédos Nagy-Bossány nyitra megyei községben ma délután eddig ismeretlen okból tűz támadt, amely rövid idő alatt az egész községet elborította. A szomszédos községekben szólnak a vészharangok, a pusztuló község megmentésére szólítva a lakosságot. A tűzvésznek emberélet-áldozata is van. Ny o l c z g y e r m e k m e g é g e t t. A tűz még mindig tart. Óriási üszkők kóvályognak a magasságban, veszedelemmel fenyegetve más községeket is. A rémület általános az egész környéken.

— Személyi hírek. Fenyvessy Ferencz Veszprém vármegye főispánja tegnap Siófokra érkezett. Pálffy Elemér verseczi főispán jelenleg Budapesten tartózkodik. — Madarász József országgyűlési képviselő Balatonfüredről a fővárosba érkezett.

— Gyémántmise. Lőcséről jelentik, hogy ott augusztus 2-án nagy pompával ünnepeleék Liptay Ferencz zepesi nagyrépost és czimzetes püspök hatvanéves lelkészkedésének jubileumát. A főpap ez alkalommal hívei részéről zajos ovációknak volt középpontja. A gyémántmisét másnap egész csöndben tartotta meg a szepeshelyi székesegyházban.

— Elfogott detektív. Bente Antal szegedi rendőrcapitány tegnap tulbuzgóságában rendőrt fogott el. Marsovszky fővárosi detektívvel találkozott valamelyik szegedi utcán a detektív rokinak a lakása előtt. Gyanu volt neki az idegen s ezért igazolásra szólította fel. Marsovszky behívta rokonai lakására, ahol nemcsak szegedi rokonai igazolták, hanem felmutatta rendőri igazolványát is. A hitetlen alkaptány ezzel nem volt megelégedve, hanem Marsovszkyt a legközelebbi őrszobához kísérte s ott fogva tartotta. Azalatt faggattá, bóründjét a lakásáról elhozatta, a magánleveleit pedig egy rendőr által felolvastatta. Hat óra hosszat tartott ez a vallatás és vizsgálódás aztán szabadon bocsátotta az elfogott rendőrt, mivel semmi se igazolta semmivel se igazolható gyanuját. Marsovszky ma érkezett a fővárosba, jelentést tett a főkapitányságnál és Bente Antal ellen bűnvádi feljelentést is adott be.

— A gyermekáldás jutalma. Modeste Victor Louis egy franciaországi városka, Meaux, polgármestere volt és most öt éve meghalt. Végrendele-tében azt írta, hogy meggyőződése szerint nincs nagyobb jótétemény egy nemzetre nézve, mint népességének gyarapodása. Ennélfogva Páris városa tanácsának jelentékenyebb összeget hagyományozott a következő utasítással: Az összeg kamatait, hété-száz frankot, adják oda minden esztendőben valamelyik munkácsiálnak vagy a Montmartre, vagy a Belleville kerületből, egy családnak, amely

munkabére után él, ahol férfi és nő legalább is hat esztendeig van együtt és — ami a legfontosabb — olyan családnak, amelynek legtöbb gyermeke van, akár törvényes, akár törvénytelen. Minden esztendőben augusztus első hetében ítélik oda a jutalmat. 1897-ben a mont-martrei kerület munkáscsaládjai közül kellett választani. E kerületben tömémentelen a gyermek; a hétszáz frankot a Vauverter házaspár kapta meg, amelynek tizenhat gyermeke született; közülök kilencz ma is él. Ebben az esztendőben — épen tegnapelőtt döntötték el — özvegy Bissonnot, egy mosonót jutalmazták meg, aki hat gyermekét ruházta. De más érdemes jelölt is pályázott a díjra, így Auguste Glad, egy kovács tíz gyermekkel; Alexandre Clément, egy asztalos kilencz gyermekkel, ezek közül a legidősebb huszonkét éves; Philippe Frédon, egy urasági kocsis, akit neje nyolcz gyermekkel ajándékozott meg, ma ezek 4—17 évesek. De a legérdekesebb pályázó kétségkívül Wybo, egy vasúti szerelő volt. Először kilencz gyermeknek lett az apja, akik közül a legidősebb ma huszonegy éves, azután özregységre jutván, újra megnősült és második neje még öt gyermekkel töltötte meg a létszámot. És ez az ember nem kapta meg a díjat!

— **A császárbülső.** Bécsi tudósítónk jelenti, hogy a decemberi császárbülsőre már nagyban készülődnek a Hofburgban. A november 30-ikától december 4-ikéig tartó ünnepeket diszintenzitület fogja bevezetni, amelyet november 30-ikán délelőtt dr. Gruscha bíboros hercegérsek fog a Szent István-dómban tartani. A Te Deummal végződő istentisztelet zenei részét vagy az udvari zenekar fogja ellátni Richter János vezetése alatt vagy pedig a Szent István-dóm zenekarát fogja Preyer Gottfried udvari karmester dirigálni. Valószínűleg a „koronázási misét” adják elő és hosszú idő óta ekkor szólal meg majd először a dóm óriási orgonája. A Hofburgban s erősen dolgoznak mindenfelé. Így különösen a nagy szertartási termet renoválják, amelyben négyszáz-terítékű ebédet adnak. Vilmos német császár részére az idegenek lakosztályát rendezik be, Albert szász király a Ferencz Károly- vagy a Radetzky-lakosztályban fog lakni, ha pedig az orosz czár is megérkezik, a Rotundenbau termet bocsátják rendelkezésére. — Az ünnepek során leplezik le Albrecht főherceg szobrát is.

— **Hatszáz éves templom.** Lőcséi levelezőnk írja: Ritka ünnepélyre készül Podolin város. Jövő vasárnapon lesz városi templomának hatszáz esztendősi jubileuma, mely alkalomból augusztus 14., 15. és 16-ára az ünnepélyek egész sorozata van tervbe véve.

— **Semjác ujrászületése.** Semjácz gömörmegei község tudvalóvólag június hónapban két tüzeset következtében teljesen elpusztult. A tűz — mint lapunknak írják — még a telkek mesgyét is fölismerhetetlenné tette s most újra fel kell mérni és kiosztani az összes belsejégeket. A felmérés után megkezdik az építkezést. Azalatt a lakosság türelemmel viseli a nagy csapást.

— **Krivány öngyilkossága.** Mint Aradról táviratozzák, a megyei közigazgatási bizottság ma ülést tartott, amelyen Szathmáry alispán bejelentette Krivány sikkasztását és ismertette az elfogatására feltételeket. A sikkasztó sőtora különben kijelentette, hogy Krivány öngyilkosságát nem tartja valószínűnek.

Aradról jelenti, hogy ott most már valószínűnek tartják, hogy a svéd part mentén a tengerbe ugrott utas tényleg Krivány János volt. Az aradi rendőrség ugyanis Kriványt egy leveleire akarta, amelyben valami svéd fürdőről beszélt. A rendőrség még nem kapott választ Stockholmból.

— **Réjtélyes házberet.** Néhány hét előtt egy apróhirdetés jelent meg a lapokban, amely közhírré tette, hogy egy jól jövedelmező fővárosi ház „előnyös feltételek mellett” bérbeadó. Ezt a hirdetést egy többszörös háztulajdonos és egy fő-

szekereskedő iktatta a lapokba, aki arról nevezetes, hogy egy időben maga gyújtotta fel az üzletét, nyilván előnyös biztosítási ügyekre való tekintettel. A hirdetésre a többek között Rétecsy József verseczi fűszerkereskedő is jelentkezett, aki hajlandó volt a házat bérbe venni. Eladta hát Verseczen virágzó üzletét, egész családjával felköltözött a fővárosba és megtakarított pénzt, ötezer forintot átadta a két „bérbeadónak”. Ezek azonban még most sem adták át a ház kezelését. Hiába sürgette a dolgot, a két ur szóba sem állt vele. Rétecsy végre is a VI. kerületi járásbírósnál pört indított a két gentleman ellen. Maga azonban a pör végéig a legnagyobb nyomorban él, mert egész vagyonából kifosztották. A mindennapi kenyeret is butorainak eladásából szerzi be.

— **A mulató Matfárháza.** A lomniczi csucs alján fekvő kies Matfárbáza közönsége, a tátralomniczi fürdővendégek közreműködésével, sikerült hangversenyt rendezett az épülő imaház javára. A védnökséget a Pejacevich grófnők vállalták el. Az érdekes műsort Némethy Gábor nyitotta meg, előadván Kiss Áron püspök megnyitó beszédét. Ezután sorrendben következett Wildburg Riza és Helén bárónők zongorajátéka, Kiss Pál szavallata és Ulay Kornélia sok tapsot aratott éneke. Utóbb Fintor Irén szavallata, Lánzy Edit magyar dalai, Galánfy Ágnes előadott zongorajátéka és Várally Lenke csevegése nagy mértékben fokozták a hangverseny sikerét. Végül Kenedich Kálmán, a népszínház tenoristája énekelte. Hangverseny után táncmulatság következett s a fiatalág még éjjel után is vígan járta a csárdást. Jelen voltak:

Asszonyok:

Báró Liphay Béláné, Oreczy Ágoston bárónő, Pirét Lajos bárónő, gróf Pejacevich Artúrné, Fabiny Ferenczné, Lánzy Gyuláné, Magyar Lászlóné, Degenfeld bárónő, Kund Béláné, Némethy Gáborné, Putsch Tiborné, Galánfy Lajosné, Fintor Ferenczné, dr. Molnárné, dr. Pohrayné, Egger Istvánné stb.

Leányok:

Bérg Wildburg Riza és Helén, Lánzy Edit, Fabiny Emmy, Fintor Janka, Galánfy Ágnes, Patahy Kornélia, Putsch Jolán, Szentkirály Ilona, Scherfél Irma, Kossuth Irén, Polnay Mici kisasszonyok.

— **A nagy család miatt.** Bécsből távirják lapunknak, hogy az ottani főpostán Müller Benedek postaelnök öngyilkosságát követelt el. Müller szorgalmas, pontos ember volt mindig, de nagy családja miatt kénytelen volt mellékfoglalkozást vállalni és emiatt többször elkészt a hivatalból. Ma ismét elkészt Müller ellenőr, mire a főnöke maga elé czitálta és kijelentette neki, hogy fejelemi eljárást indított ellene és ennek következtében a hivatalnoki törvény értelmében felfüggeszti állását. Müller erre elsápadt, de nem szólt egy szót sem, hanem bement az irodájába és ott azzal a késsel, amelylyel a postaszakokat nyitják fel, egy rendkívül éles késsel, egy vágásra átvágta a nyakát. A kést oly lökással dobta bele a torkába, hogy egész a csigolyáig átvágta a nyakát. Társai nagy vértöcsében találták meg szobájában. Élete nagy részét kelt egész Bécsben.

— **Zászlószentelési ünnep.** Az újpesti Kossuth Lajos betegsegélyző- és temetkezési nőegylet jövő hónap 11-én, Ruttkayné-Kossuth Lujza zászlóanya védnöksége alatt saját helyiségében zászlószentelési ünnepet rendez. Az ünnepséget gazdag műsoru hangversenyyel kapcsolják össze, amelyen a Magyar műszínház és a Varieté színház több tagja, azonkívül az újpesti dalkör és az újpesti katolikus legényegylet fog közreműködni.

— **Élők a sírkövek alatt.** Boros-Sebesről táviratozza levelezőnk: Nagy munkáscsődület volt ma délután gróf Wenckheim Frigyes itteni márványbányájában. Palkó József és Romalka Ferencz kőfaragómunkások ugyanis egy waggon alá kerültek, amely márványsírkövekkel volt megrakva s az fölborult. A munkások a keskenykerékű waggonnak csak az egyik oldaláról szedegették a köveket s a másik oldal, az egyenlőtlen sulynál fogva, lesüllyedt és a kocsis könnyebb oldalát a magasba emelte. Palkó és Romalka, akik a megterhelt oldal felől álltak, lerogytak és eltűntek a lezuhanó sírkövek kolosszusai alatt. Mindenki azt hitte, hogy a csontjaikat is összelapították a súlyos márványobeliszkék s az egész munkástábor odasiétt, hogy a halot-

takról a tulvilági megdicsőülés szimbóliumát elszedjék. Annál nagyobb volt az öröm és a meglepetés, amidőn a sírköveket széthordták s a waggon mellett élve megtalálták mind a két embert. A szerencsétlenek iszonyu zuzódásokat szenvedtek ugyan, de az orvosok erősen remélik, hogy megmenthetik őket.

— **Sülvirágok a francia parlamentből.** A francia iszónokló nép és szövirágos és tele van frázisokkal, képekkel és metaforákkal, mint jó magunk. Persze aztán a virágos beszéd hűbe-bűbe nagyon különös dolgokat produkál, amiket érdemes időről-időre bokrétaiba kötni. Ime a legújabb termésből egy kis kalászcsozó. A radikális Pelletán Camille beszél s ekkép nyilatkozik:

— Fejemből valami hatalmasan tör ki a magasba . . .

Mikor pedig képviselőtársai aggódó arcczal nézik, hogy mi készül a fejéből kitörni, megmagyarázza szavait:

— Ugyanis a pénzügyi feudalitás fájáról akarok beszélni!

A vasuti konvencziók kérdésénél szaval de Montjan Madier, a kamara questora és kiválóan szövirágos szónoka:

. . . a társaságok megijedtek a füttyöktől, amelyek mint a bombák szöszékről-szöszékre lövöldöztek s hamarosan ellengőzt adtak, behúzták karmaikat és bevonták vitorláikat . . .

Nagyon szépen nyilatkozott a volt helygymnászter Leygues is, mondván:

— Mindenki, akinek egy kis gondolkodó képessége van, sőt a sajtó is azt hiszi . . .

— **Munkanélkül mező munkások kárpótlása.** A földmívelésügyi miniszterium munkás-osztálya serényen hozzálatott, hogy az önhibájukon kívül inségre jutott mező munkásokat az állami építkezéseknél foglalkozáshoz juttassa, de munkát kaptak már olyanok is, kik a szociálista izgatók által félrevezetve, tévedésüket belátták és megigérték, hogy ezental távol tartják magukat a szociálista üzemektől. Így például Füzes-Gyarmaton ezerkötőszáz munkás maradt kenyér nélkül. Közülök több mint nyolczszáz segélyért fordult a földmívelésügyi miniszterhez, aki százhuszat már is alkalmazott a tiszaszabályozási munkálatoknál, sőt megkeresésére, a kereskedelemügyi miniszter féláru vasuti jegyet engedélyezett nekik, hogy mielőbb Szegeden jelentkezhesenek. Legközelebb több mint ötszáz munkás ugyancsak Füzes-Gyarmat környékéről a nagy transversális ut építésénél kap alkalmazást. Az osztály vezetője, dr. Bartóky József, nagy körültekintést tanúsít a munkások elhelyezése körül. Ma értesítette a makóiakat, hogy közülük hatvanan a szegedi vasuti műhelyben kapnak munkát.

— **Az ismeretlen áldozat.** A rákospalotai csendőrség e hónap elsején alkonyatkor a vasuti töltés mellett egy súlyosan megsebesített embert talált, aki másnap a kórházban meghalt. Gyilkosát nem volt nehéz megtalálni. A vasuti töltéstől körülbelül kétszáz lépésnyire egy gyanus külsejű ember szendergétt békésen, akinek az oldalán véres köfejtő fejsze feküdt. Eleinte tagadta tettét, de ma dr. Bucz Lajos vizsgálóbírónak bevallotta, hogy Gere Menyhértnek hívják, a korcsmában szólalkozott össze áldozatával és utóbb ittas állapotban fejbe vágta fejszéjével, a késével pedig hasba szurta. Érdekes, hogy az áldozat kiletét még máig sem sikerült kiphatolni s a gyilkosa se tudta, hogy kit ölt meg.

— **Az ál — Lady Macbeth.** Csinos kis kalandja volt nemrégiben Giers Gertrudnak, a nagyhírű német színésznőnek, melyet ő maga a következőképen mesél el:

— Carmen Sylva, a románok népszerű királynéja, abban a kitüntetésben részesített, hogy vendégszereplésre meghívott Bukarestbe, mesés szépségű kastélyába. Már alig vártam a pillanatot, mikor elértem ezt a csodás országot, melyet a nemes Károly király vaskezekkel emelt a civilizált államok sorába. Mihelyt Romániába értem, első dolgom volt, hogy távirati üdvözlötlet küldjek a szeretett királynénak. De csak a halhatatlan költő szavaival akartam köszönteni a királynét, tehát:

„Erviva mia Regina! — Lady Macbeth.“ A román távirólistát nagynehezen kibetűzte e szavakat a bár a címzés bizonyos tiszteletet ébresztett benne, az igába fogott vilámi fölésketett továbbrópítője hirtelen résztjósó szemekkel tekintett reám.

— Hiszen ön az utlevelet láttamozó hivatalban azt mondta, hogy Giers Gertrudnak hívják, most meg Lady Macbethnek írja magát? Hogyan? Tehát ön Lady Macbeth? kérdezte erőfeszítéssel.

— Mindenesetre, néha.

— Hogy ha ön Giers Gertrud, akkor csak nem hívhatják Lady Macbethnek?

— És mégis gyakran így hívják és én nagy élvezettel viselem e nevet.

— Tehát ön született Lady Macbeth?

Erre az ontudatlan bókra, melynél nagyszerebbet művészelek még nem kapott, csak bátoriatlanul rebegettem:

— Ezt bizony nem tudom.

— Hogyan? ezt nem tudja?

Ebben a pillanatban odakünn felhangzott az utolsó csöngetés, ki akartam rohanni, de — a királyi kastély helyét alighanem börtönbe kerütem volna, ha egy szeretetreméltó uri ember, ki e jelenetnek tanuja volt, magyarázatával meg nem erősíti állításomat, hogy Giers Gertrud néha csakugyan „Lady Macbeth“.

— **Menedékház felavatása.** Az Erdélyi Kárpát-Egyesület céljainak előmozdítására gróf Andrássy Tivadar, az egyesület székesfővárosi osztályának elnöke, a Dobrin-tetőn szép menedékházat építtetett az egyesület tagjai részére. E menedékháznak felavató ünnepe tegnap folyt le díszes közönség jelenlétében. Az ünnepség alkalmából sokan vándoroltak ki az 1600 méter magas havastetőre. A főelavatóbeszédet Hangay Oktáv, az egyesület kolozsvári osztályának elnöke mondotta. Utána a központ nevében Radnóti Dezső főtitkár beszélt, míg az egyetemi osztály nevében Bodor Antal elnök tett ígéretet, hogy az ifjúságot a turistaság ápolására buzdítja. A turisták az éjszakát a menedékházban töltötték, amely a legnagyobb kényelemmel van berendezve. Legközelebb avatják föl a kiskirálykői hasadék közelében épített új menedékházat is, melyet gróf Bethlen András, a Kárpát-egyesület tiszteletbeli elnöke emeltetett.

— **A pellagra.** Miután az erdélyi részeken fölmerült a pellagra, ez a veszedelmes betegség, amely elmebajra visz, a belügyminiszter még májusban megbizta dr. Niederman Gyulát, a lipótmézai és dr. Kourád Jenő, a nagyszabeni elmeegógyintézet igazgatóit, valamint dr. Farkas Jenő közegészségi felügyelőt, hogy Olaszországban tanulmányozzák e bajt: keletkezését, elterjedését és gyógyítását. A három orvos eljárásukban és tapasztalatairól jelentést tett a miniszternek. Előadják, hogy a pellagrát a tengerrel való táplálkozás okozza; némelyek szerint a megromlott tengeri, mások szerint az egészséges tengeri is előidézi. Hazánkban ez a betegség nem most mutatkozik először, szörványosan már az előbbi esztendőben jelentkezett. De ez év folyamán tört ki először nagyobb mértékben, mert a rossz idő miatt a termés oly silány volt, hogy olyanok is, akik máskor buza- vagy rozskenyérral éltek, most tengeriből való táplálkozásra szorultak. A pellagra nagy csapás. Olaszország ama tartományában, ahol ez a betegség járja, a földműveseknek körülbelül 16 százaléka esik e bajba. De ha kellő időben hozzáfognak a gyógyításhoz, még az elmebajig előhaladt pellagrán is lehet segíteni. A legfontosabb a jó táplálkozás. A jelentéstevők azt ajánlják a miniszternek, hogy az ország ama vidékein, ahol a földművelő-lakosság tengerrel táplálkozik, a pellagrás betegeket irassa össze. Ahol a betegek száma nem nagy, ott legezészerűbb, ha köztük buzakenyeret, burgonyát, babot, szalonnát stb. osztogatnak; ahol sok a beteg, ott táplálkozást kellene föllátni, a súlyos betegeket pedig kórházba kell vinni.

— **A szaguldó guillotine.** A 903. számú vilámlamos kocsi ma délelőtt a Lajos-utca 204. számú ház előtt elütötte Surnovszky Dániel 52 éves szentgyörgyi születésű utcuseprőt, akinek balkarját a kerekek teljesen összezúrták. Beszállították a Margit kórházba.

— **Nagy sikkasztás.** A brüsszeli rendőrség táviratilag tudósította a budapesti főkapitányságot, hogy Thieren Jules (Gyula) antwerpeni születésű 27—28 éves váltóügynök, egy Delhaye Jules nevű megbízójától százezer frankot elsikkasztott és megszökött. Thieren a lopott pénzből Nolting Jacques Edgard nevű ismerősének tízezer frankot bankjegyekben azzal a megbízással adott át, hogy azt egy kereskedőnek adja át, de Nolting a reábizott pénzzel szintén megszökött. A szokevény sikkasztó személyleírása ez: Thieren Jules középtermetű, haja sötétbarna, arca kerek, arczszíne betegessapadt, bajusza sötétzsinó, kicsi. — Nolting Jacques Edgard magas, erős termetű, haja fekete, bajusza dus, fekete, tengerészkinézésű, sokszor jár a turfokra. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Gyilkos gép.** Zsebel abaujnyegyei községben — mint lapunknak írják — Béres István földirtokosnál dolgozott egy Matonyák János nevű napszámos, miut etető. Amint a kékvetet a gép széles torkába becsátotta, egyszer csak belébukott a nyílásba. Mikor a gépet megállították, Matonyák a felismerhetetlenségig elektelenített testtel, holtan került ki belőle. Csak a kerekek visszaforgatásával sikerült — ugyszolván darabonként lefejtteni az összeroncsolt, idomiatlan huzsafatokat a vas-sinekről.

— **Halálos baleset.** Glutzo György 24 éves asztalos ma délelőtt a Lázár-utca 13. számú házában olyan közel ment egy működésben levő géphez, hogy annak egyik rudja a falhoz szorította és mellkasát bezúzta. Mialatt a mentők a Rókusha szállították, meghalt. Holttestét az orvosbonczatani intézetbe szállították.

— **Elfogott kaucziószédelgő.** Csak a napokban emlékeztünk meg arról a sokoldalú tehetségről, ki azon a czímen, hogy különböző újságvállalatokhoz embereket szerződött, a legmerészebb kaucziószédelgést űzte. Lázár Vilmosnak, így hívják a jeles firmát, volt egy társa is, valami Hölgye Sándor, ki kollegájának leleplezését annyira zokon vette, hogy az egyik zuglapijában a „Kenyérben“ a legszemérmelenebb módon meg merie támadni annak a napilapnak szerkesztőjét, mely a Lázár-Hölgye-féle újságművekről először rántotta le a leplet. Csakhogy ez a vakmerő stíli nem maradt soká büntetlen. A rendőrség, mely úgy látszik, nem hitt Hölgye nyilatkozatának és főmedvényeinek, ma délután letartóztatta Hölgyét a rendszeresen űzött kaucziószédelgésért és egyszersmind megindította az eljárást Hölgye társa, Lázár Vilmos ellen is.

Napirend.

Naptár: Kedd, augusztus 9. — Róm. kath. Román vl. — Protestáns: Román. — Görög-orosz: (Julius 28.) Nikánon. — Zsidó: Ab. 21. — Nap két óra 34 perczkor. — Nyugszik: 7 óra 4 perczkor. — Hold fél: d. e. 10 óra 5 perczkor. — Nyugszik 1 óra 11 perczkor délután.

A miniszterelnök nem fogad.
A földművelésügyi miniszter fogad d. u. 4 ó.
A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig.
Az iparművészeti múzeum nyitva 9—12-ig és 3—5-ig.

Technologiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 3—6 óráig.

Tudományrajzi gyűjtemények múzeuma nyitva 10—12-ig. (Múzeum-körút 4.)

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Nemzeti múzeum régiségtára nyitva délelőtt 9—1 óráig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (cs. ifjú-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Horvagyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9—1-ig.

A „Hódoló díszfelvonulás“, Eisenhut Ferencz óriási körképe látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9-től este 9 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

A Ferencz-rend reformja.

Most már végre eldőlt a magyar ferencz-rendiek sorsa: Vagy alávétik magukat Róma kívánóságának, vagy pedig világgá mehetének. Mert a rend római generálisa egy betűt sem hajlandó engedni kívánalmából.

Az a rendelet ugyanis, amelyet tíz nappal előbb kaptak meg Rómából a ferencz-rendiek és a melyet minden zárdában publikáltak már, nyíltan igazolja, hogy Róma még az erőszaktól sem riad vissza.

Miután a Rómából kiküldött P. Fleming Dávid nem tudta elfogadtatni Magyarországon a reformokat, a rend generálisa most már erőszakkal nyult. Körrrendeletben tudatta a magyar zárdákkal, hogy a rend törvényesen megválasztott kormányzóit, a római szentszéktől reábizott hatalomnál fogva megfosztja állásaiktól és helyökbe újakat nevez ki.

Mielőtt azonban publikálták volna ezt a generálisi ukázt, a generális előbb Nagyszombatba rendelte azokat a rendtagokat, akik a reformokat elfogadták és itt tudatták velük, hogy a magyarországi két legnagyobb szerzetes-tartomány: a Szűz Máriáról és a legszentebb Üdvözítőről nevezettek, megszüntek külön provinciák lenni és P. Hunka Emanuel főnöksége alatt egygyé olvadnak össze. Egygyé pedig úgy, hogy a két szerzetes-tartományban élő minden rendtag, tehát a reformokat el nem fogadók is, P. Hunka Emanuel és kormánytanácsa főhatósága alá tartoznak.

Nehogy pedig a reformokat el nem fogadók a reformáltakal együtt éljenek, azért ezek számára Magyarországon egyelőre öt zárda jelöltetik ki és pedig: Nagyszombatban, Szokolczán, Malackán, Szombathelyen és Székesfehérváron.

A rend főnöke egyelőre, addig tudniillik, amíg az októberi capitulum generale hungaricum teljesen rendezi a szerzetes ügyeit Beczkón fog lakni, kormánytanácsnokai pedig P. Bognár Márk, az Üdvözítőről nevezett rendtartomány volt főnöke és P. Kudolka Gellért székesfehérvári házfőnök lesznek, októberig még két más rendi kormánytanácsost is nevez ki a római generális, de azok neveit eddig még nem publikálták.

P. Hunka Emanuel így egy oly szerzetes-tartomány élére került, amelynek sokkal több papja van, mint a nagyváradi bibornoknak, amde nem lesz képes összetartani őket, mert ezek csapatostól fordultak most már Rómába, hogy a világi papok sorába való átléphetési engedélyt kikérjék.

A Kapisztrán Jánosról és a szent István királyról nevezett két rendtartományt nem érinti Róma legújabb intézkedése, mert azokban már előbb elrendelte, hogy amennyiben ezeknek a magyar határokon kívül is vannak zárdáik, a belépő nővendékeket csak is azokban, tehát külső országokban szabad a rend számára nevelniök.

Az Erdélyországban levő szent Lászlóról nevezett tartományt ugyanaz a sors érte, amely a két legnagyobb magyar szerzetes-provincziát, hogy hatalmi szóval annak élére is új főnököket rendelt a római generális. Még pedig P. László Polikárp személyében.

A rend októberben nagygyűlést fog tartani Magyarországon. E gyűlésen újból meg fog jelenni a generális követe és az fogja majd az ülést vezetni. A beavatottabbak azt hiszik, hogy e gyűlésen újabb és erősebb kísérleteket fognak tenni a reformokat el nem fogadók megpuhítására.

A generális követe ugyanis, mint „Visitor Apostolicus“, tehát mint pápai látogató fog elnökölni. Kezében tehát oly hatalom lesz, amelylyel feltétlenül teremthet új előjárásokat és degradálhat mindenkit, akit csak akar. Azt hiszik tehát, hogy a Visitor Apostolicus mindent el fog követni a gyűlésen, hogy a reformokat a még ki nem lépett rendtagokkal is elfogadtassa.

Anuyival könnyebb lesz most helyzete, mert nem szerzetes-tartományonkint, de egy helyen tartják meg a káptalani nagygyűlést és így egy helyen lesz alkalma Róma követőnek érintkezni egész Magyarország ferenczrendi zárdáinak kiküldöttjeivel.

A magyar Ferencz-rend évkönyvei a XV. századból említenek fel olyféle reformokat, mint amiket most akarnak végrehajtani. És a régebbi zárdák Historia Domus-ai azt jegyzik fel e korból, hogy az üdvös újítást elfogadni vonakodók pedig erőszakkal verettek ki a zárda falai közül. Különösen a Szeged alsóvárosi zárda történetirója volt az, aki híven leírta azt a módszert, amelylyel a XV. században Magyarországon a Ferencz-rend akkori reformját meghonosították.

Es ujbol ez az eset áll most a rendtagok előtt. Minden szerzetes ugyanis olyan engedelmességgel tartozik főnökének, mint a világi pap püspökének. Ha tehát vonakodni fog valaki az újításoktól, a szerzet főnöke az engedetlen nemcsak megfenyítheti, de ha egy év alatt sem „javul meg”, a szerzetből ki is zárhatja.

Miután pedig Róma most azt rendelte el, hogy minden, a reformot elfogadni vonakodó szerzetes a reformáltak által kormányoztassék, nagyon is érthető, ha a reformoktól vonakodó szerzetesek aggódóan tekintenek jövőjük elé, mert hiszen könnyen megeshetik, hogy mint engedetlenek, ha meg nem puhulnak, kiűzetnek a zárdából.

Es mert az eddig ki nem lépők azért maradtak bent, mert a zárdától nem akartak megválni, azért nagyon valószínű, hogy októberben az öregebbek már mindnyájan alá fogják vetni magukat Róma reformjainak.

Róma pedig csak ezt akarja elérni s talán csakis azért lépett fel most olyan szigorúan, nehogy azt gondolják a rendtagok, hogy a reformokat nem akarja könyörtelenül végrehajtani.

Ebers György.

(1837—1898.)

Imádtá azt a világot, ahol a pálma és a nilusi akác nő, egész poétái lelkével szerette a felláht és a sivatagban vándorló beduint. Képzelmé mindig ott kalandozott a dagadozó Nilus partjai körül és a regényes multu Kairoban, amely most ezer esztendeje épült Memphis romjainak ellopott kővaiból.

A nagy egyptologus és regényíró Ebers György tegnap este, bajor földön, Tutzingban meghalt. Ha maga is az egyptomiak ősi hitét vallotta volna, elszálló lelke ez ünnepélyes órában a szent Osiris elé kerülne, aki lenn trónol az alvilágban és kikémleli a halottak szívét: jó-e, gonosz-e? Hányszor szőtt mesét az elhunyt író a nagy Osirisről, Isis hitestársáról, aki most ez ünnepélyes órában örömet megynitná a boldogság kapuit Ebers előtt, mert lelkesebb kultuszban még senki sem részesítette Egyiptomot! Ámde a volt lipcei egyetemi professzor utolsó lehelletéig Krisztus hitét vallotta és Osirisért immár nem dobbanhat meg azíve, amely tegnap örökre elnémult.

Mindnyájan olvastuk regényeit, amelyekben széles, minuciózus tudás, színes képzelem, erős művészlélek és mindenekelőtt az egyptomi tárgyak iránt való rajongó szeretet nyilatkozott meg. A tudás és a poétái véna találkozott nála, mint a francia Anatole Francenál, ha könnyedségben és színporkázó elmésségben mögötte is maradt szájnepartí íróársának. Szó sincs róla: nem volt par excellence elbeszélő; az ő regénye nem a Freytag és Spielhagen társadalmi regénye, sem a legújabb analízáló regény, amely Bourgetnál kulminál, és meghódította a francia, olasz, német és norvég írók legtöbbjét. Ebers mindenkor masszív olvasmány volt, de emellett kiapadhatatlanul bő forrása az érdekes fantazmagoriáknak és sajátos hangulatoknak, amelyek minden könyvéből felénk áradtak.

Vonzóbban, mint ő, senki sem mesélt az egyptomiról, aki a fügefák és tamariszkusok mellett mereven, mélabusan tekint ki a messze oázisba, a kalifák és kedivék eme páriáiról, és a fonséges tartásu egyptomi papnőkről és királykisasszonyokról, akiknek arcuk szintén oly szögletes, ünnepélyes és hideg, mint azoké az egyptomi porfir-szobroké, amelyek előtt a felláht reggel-este leborul.

Róluk írta Ebers György azt a két tuczat kötetet, amely eljutott a művelt világ minden könyvpiazára. Berlini születésű ember volt és előbb Göttingában jogot, azután Berlinben keleti nyelveket tanult. Csakhamar nagy figyelmet kellett; meghívták Jenába magántanáruknak, majd Lipcsében foglalt el egyetemi tanszéket. Egyiptomot hétézer is beutazta és több rendbeli szakszerű műben ismertette. Ezek közül legjobban kiemelkedik az „Egyiptom szóban és írásban”, két — külső kiállítás tekintetében is — rendkívül fényes kötet. Második útján felfedezte Thebaeiben a róla cine

vezett híres papirusz Ebers-ét, amely az orvostan teljes rendszerét tartalmazza (tudvalevő, hogy az egyptomiak voltak az ókor legjobb orvosai) és amelyet 1875-ben közrebocsátott.

Regényeit, amint elhagyták a sajtót, nyomban elkapkodták. Magyarul is megjelent: a „Józsuá”, „A nővérek”, „Egy polgármesterné a 16. századból”, „Egy szó”, „Egy egyptomi királyleány”, „Homo sum”, „Uarda” stb. Ez utóbbi három regénye lett a legnépszerűbb és mind a három abszolút értékű.

Ezelőtt hat évvel adta ki „Életem története” czímen önéletrajzát. De a katedréről már korábban visszavonult, mert betegeskedett és a szemevilága is elgyöngült. Ez időtől kezdve másnak mondta tollba a regényeit, maga már nem írta le. Télen Münchenben, nyáron Tutzingben élt és ez utóbbi helyen hunyta le örökre szemét.

Ép ezekben a napokban éri el a szent Nilus legmagasabb állását. Szent, mert megtermékenyíti a földeket és a sivatagok felláhta e napokban hálaimát küld fel isteneihez. Ha a Nilus kataraktáinál és az olajfák alatt imádkozó felláhtnak valami megsugná, hogy messze bajor földön ravatalon fekszik egy keresztény, aki őt, a nyomorultat, annyira szívére ölelte, akkor Ebers Györgyért is szállna egy jámbor szolozsma a mindenható Osirishez.

A gmündi vasuti katasztrófa.

(Ujabb részletek.)

Nem hyperbola, ha a bécs-égeri vonalon az elmúlt éjszakán előfordult vasuti szerencsétlenségről mint végzetes katasztrófáról emlékezünk meg. A Hocheneich és Gmünd között történt vasuti összeütközés meglehetősen nagy katasztrófa, mely azt a sebesültek nagy száma dolgában felülmúl minden tavaiyi vasuti szerencsétlenséget. Összesen hatvan sebesült van, ezek között harminczkettő orvosi segélyre szorult, a többi azonban jelentékenyebb sérülést nem szenvedett. A vasuti szerencsétlenségről ujabbán a következő részleteket jelentik:

A szombaton este Bécsből elindult gyorsvonat annyira túl volt zsufolya, részben Prágába, részben pedig Karlsbadba induló utasokkal, hogy számosan még az utolsó perczben lemaradtak a vonatról, helyszüke miatt. Ezek között volt egy budapesti kereskedő is, nevével, kik már egy másodosztályu fülkében elhelyezkedtek, de aztán mégis kiszálltak, mert nem lehetett benne megmaradni. A bécsi gyorsvonat a mozdony hibás volta folytán kénytelen volt megállni Hoheneich és Gmünd között. A mozdonyvezető azt remélte hogy még a 111. számú személyvonat odaérkezése előtt jókarba helyezheti a mozdonyt, de óvatosságból mégis kitézte a vörös jelzőkorongot és a Burchach felé vezető vágányra robbanó gyutacsokat fektetett, hogy ezek által is figyelmeztesse a vele szembe jövő vonat mozdonyvezetőjét, de ez — Balling a neve — mint a két figyelmeztetést nem vette észre és bele-robbogott a nyílt pályán álló gyorsvonatba. Belling csak az utolsó pillanatban adott ellengőzt, de ekkor ez már késő volt. A személyvonat mozdonya belément a gyorsvonat prágai kocsiába, melyet teljesen összezúzott. Az utasokat a nagy rázkódtatás felzavarta nyugalmukból. Az éj csöndjét csakhamar jajkiáltások zavarták meg; de az első pánikot hamarosan felváltotta a hidegvér és nyugalom, mert — szerencse a szerencsétlenségben — gyorsan megállapították, hogy halottja nincs a katasztrófának.

A legsúlyosabb sérülést szenvedte Balling György, a 111-es személyvonat mozdonyvezetője, továbbá egy Adamovitschné nevű asszony, kinek czombja törött el. A sérültek legnagyobb része azonban csak kisebb zúzódásokat szenvedett.

A szerencsétlenül járt gyorsvonat utasait egy gyorsan megrendelt segélyvonat bevitte Gmündbe, melynek állomása valóságos lazarethez hasonlított. Megható volt látni, hogy mint siettek a menekültek mind a táviróhivatalhoz, hogy megsürgönyözék családjaiknak, hogy nem történt komoly bajuk.

Ma reggel nyolcz órakor Rajner főherczeg megjelent a vasuti szerencsétlenség színhelyén és személyesen győződött meg a katasztrófa nagyságáról. A főherczeg gmündi nyaralójában lakik most és onnan hozatott is sok mindenfélét, amivel segíteni lehetett. Hübaczek vasuti tisztviselőtől behatóan megtudakolta a szerencsétlenség részleteit, és elmondotta, hogy egyszer Angliában oly vonattal történt ehhez hasonló baj, amelyen ő is utazott.

Sokan a menekültek közül annak köszönhetik, hogy nem történt semmi bajuk, hogy amikor meghallották a robbanó gyutacsok zaját, rosszat sejtve kiugráltak az álló gyorsvonatból.

A hivatalos nyomozások még eddig nem állapították meg a szerencsétlenség igazi okát. Hír szerint két sebesült, Balling mozdonyvezető és Fröschl hivatalnok belehaltak sebeikbe; de ez a hír még megerősítésre szorul.

A mentési munkálatok körül nagy tevékenységet fejtett ki dr. Baky Imre, egy budapesti orvos, ki szintén a vonattal utazott, de akinek semmi baja sem történt.

Elégedetlen asszonyok.

Egy új áramlat vonul végig korunkon, mely ki akarja mozdítani a világot a régi tunyaságból, elitéli a tömegeket, amiért nem gondolkoznak és reformot követel minden vonalon. Ez az úde és úditó áramlat bevonult az asszonyok világába is, gondolkodásra készítette őket és ezen a módon helyzetük megismerésére jutottak. És ez nemcsak a gondolkodásmódjukban okozott revolúciót, hanem a konzekvenciákat is levonták belőle és — tenni kezdtek.

Az asszonyok belátták, hogy a nőnevelés végtelenül gyenge lábbon áll és most jobbat követelnek; látták, hogy a nőknek rengeteg nagy százaléka sohasem mehet férjhez, tehát magára van utalva, gondoskodtak hát arról, hogy fölfegyverkezve menjenek az életharczaiba; látták, hogy még sok javítani, tökéletesíteni való van ezen a világon, hát beálltak a kultura és a humanizmus szolgálatába, hogy részt követeljenek az elvégezni való munkákból.

Es mig az asszonyoknak nagy része ezen fáradozik, jön néhány másfajta nő, aki ezeket a törekvéseket elitéli és így szól:

— Amint ezek az asszonyok akarnak, az ostobaság és egyetlen oka az, hogy elégedetlenek.

„Az elégedetlenség, — írja Mrs. Amélia Barr a „North-American Review” egy nőemancipáció-ellenes cikkében — olyan bűn, amely hateres esztendő óta él az emberekben és amely örökké meg is marad, mert mélyen gyökerezik az emberi lélekben. Minden embernek van oka valami panasza, az elégedetlenség azonban csak az asszonyi szivekben él, az az asszonyok ősi bűne.”

Ez az említett miss azt írja továbbá, hogy a nők elégedetlensége sohasem volt olyan nagy, mint most s hogy sohasem voltak olyan erőszakosak, olyan követelőzők, amilyenek napjainkban. Valami láz fogta el a lelküket, amely arra ösztönzi őket, hogy hagyják el a tűzhelyeiket, épen úgy, mint éva a paradicsomot hateres esztendő előtt. A házi-asszonyi méltóság és a háztartás maga is elvesztette varázsát, az asszonyok föllázadtak kötelességeik ellen és a ház körüli munkát unalmasnak és méltóságukon alulinak tartják. Az a nyíltság, a melylyel megvallják, hogy jobban szeretnek festeni, ügyvédkedni, kereskedni, mint a háztartás gondjával foglalkozni, az egyenesen cinizmus.

Az elégedetlen asszony típusa az, amelyik boldogtalannak és nyomorultnak érzi magát, mert a házaselet nem csupa mulatság; vannak azért olyan asszonyok is, akik elégedetlenek és a legkülönösebb kiadásokra bírják rá a férjüket; akik sirnak, hogy nincs gyerekük, meg olyanok, akik azért sirnak, hogy van. A legtöbb elégedetlen asszonynak semmi oka sincs elégedetlenségére és csupán unalomból az.

Markholm Laura, az ismert nevű írónő, még többet mond. Szerinte a mai asszonyoknak hamadiziglen elkövetkezendő nemzedéke is dekadens ősei elégedetlensége miatt. Az elkövetkező női

generációt csodálatos, merevszemű, harapós, szenvedő és vágyakozó arczának festi: saját kortársait, barátait, ösmerőseit, jóakaróit, pártfogóit, mind a különféle rendű és rangú asszonyokat, a köznyűsöket, a barátokozókat, akik utjában állanak egymásnak, a parazitákat, vetélytársakat, akik lopásból élnek, az élet csalóit és megcsaltjait pedig restnek, fáradtnak, a házasságot járomként hordozónak, akik anámikus gyermekeket szülnék.

S a harmadik nemzedék, a fiatal, mely csak alig esperedett föl, sápadt és vorosképu, félszék szemekkel, arczán nagy csalódás kifejezésével, ki-elégítetlen szülők kimerült leánya, finom, kezes arczal, befűzve, kendőzve: megannyi divatbáb és egy férfinak való nő sem. Anya, nagymama, leány, feleség, szerető, fiatal és öreglány, mind, mind csupa elégedetlen.

Igaz, hogy ezek az itéletek és jóslások tulzattak. Az asszonyok elégedetlenség és az elégedetlenség degenerálja a jövő nemzedékeit is. De mi következik abból? Az, hogy ne tegyenek semmiféle helyzetük javításáért, vagy pedig, hogy odaálljanak mindenhol, ahol emberi észre és erőre van szükség és megmondják a férfinak, hogy részt követelnek minden munkából?

Nem volna érdemes hosszabban foglalkozni ezekkel a támadásokkal, ha nem ismétlődnének meg olyan igen gyakran nálunk is. Így azonban jó, ha néha-néha szóvá teszik a dolgot és elmondják, hogy rosszat tesznek azok, akik ez ellen az üditő áramlat ellen dolgoznak.

Napról-napra látjuk, hogy az asszonyokra ugyiszólva minden téren szükségünk van s hogy az asszonyoknak is szükségük van rá, hogy minden elfoglalható tért betöltsenek. Mire való ezt letagadni? Aztán meg, ha van is némi tulzás a törekvéseikben, meg lehet-e őket rómi ezért? Majd ha lecsillapodott már e forrongás, ha megérett és megtisztult a nők egyenjogúsításának eszméje, akkor lehet a tulzáson ostorozni. Ma még nem. Új korában a legfinomabb bor is zavaros.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* A királyi palota képe Párisban. A király megbízásából Weser-Kreel müncheni festőművész most készíti a budai királyi várpalota madártárlatu látképét, amelyet ő felsége engedelmével közszemlére fog állítani az 1900-iki párisi világiállításon. A müncheni festő az általa fölfedezett saját szerű rendszer alapján állítja össze e művet, mely nemcsak a budai palotának, hanem a főváros pesti részének is hű képét fogja nyújtani. A művész már számos európai fejedelmi palotát örökített meg ilyen módon, de saját állítása szerint szebb és festőibb tevése királyi lak a budapestinél nincs egész Európában.

* Városilgeti szinkör. A városilgeti szinkörben holnap a „Narciss“-t adják Feld Zsigmond igazgatóval a czimszerében. A darabhoz új díszletek és jelmezek készülnek. Az előadásban közreműködnek: Tóth Ilona, Feld Irén, Vertán Anna, Konyvas, Décsi, Haday, Hevesi és Fehérvári. Szerdán 10-én, az „Orfeusz az alvilágban“ kerül színre. Stix szerepét Latabár Árpád, Latabár Kálmának, a Nemzeti Színház tagjának fia játssza, aki most került ki a színi iskolából.

* A Vigaszínház megnyitása. A Vigaszínház tagjai közel két havi szünetelés után szerdán, 10-én gyülekeznek ismét össze a színházban, hogy újra kezdjék tevékenységüket. A színészek egy része mindjárt meg is kezdi a próbát a mult idényben már előkészített „L'homme de la rue de Prony“ című bohózatból, mely első ujdonsága lesz e saisonban a Vigaszínháznak. A darab, melyet Boucheron és Tavernier írt és dr. Incze Henrik fordított francziából, a mult évben igen nagy sikert aratott Párisban. Az ujdonság első előadása szeptember másodikára van kitűzve. — A színházi ilány megnyitása augusztus 18-án, csütörtökön lesz, amidőn „A hálókocsik ellenőre“, Bisson e nagyszerű darabja fog színre kerülni. Szeptember 2-ig az új darab első előadásáig a műsoron az említett Bisson-féle bohózat, továbbá a „Mozgó fényképek“ és a mult saison egyéb jobb darabjai egnak szerepelni.

* Intermezzo. A londoni társaság egy előkelő hölgye a napokban estélyt adott (az angol fővárosban tudvalevőleg nyáron van a nagy szezon) és az estélyen Melba asszony, a hírneves énekesnő több dalt adott elő. A szalon már szintültig megtelt, amikor az ajtók újra megnyitáltak és belépett egészen haliban — hogy ne okozzon zajt — egy ismert nevű lady. Ép oly óvatossággal, aminővel jött, azután leült egy üres székre és figyelmesen hallgatta Melba asszony énekét. Egyszerre csak az ezüstös csengésű énekebe belevegyültek a „Home, sweet home“, a nemzeti dal, hangjai. Mindenki megütközéssel nézett körül. Pisszegték és csöndet intettek. Az ujonan érkezett vendég is megbotránkozott azon, hogy Melba asszonyt ily izléstelen módon zavarják. De hiába: a „Home, sweet home“ csak egyre hangzott, akkor is, amikor a mélyen megbántott diva már abbahagyta énekét. Végül egy uriember elég bátor volt és odalépett ahhoz a hölgyhöz, aki a vendégek közt utolsónak érkezett és a legudvariasabb hangon megkérte, hogy sziveskedjék egy másik székre ülni, mert abba a székbe, amelyen helyet foglalt, he van illesztve egy zenélőóra és amíg föl nem kell, meg nem szünik a „Home, sweet home“ melódiája. Tableau!

FŐVÁROS.

(A köztisztaság költségei.) A köztisztasági bizottság ma délelőtt Melly Béla tanácsjegyző elnöklése mellett ülést tartott. Előadó Vigh János fogalmazó volt. Ezuttal megállapították a székes-főváros 1898. évi köztisztasági költségeit. A IV.—IX. kerületek köztisztasági kiadásai 529,600 forintra mennek. Ebben az összegben benne van: a személyzet fizetése, a IV.—IX. kerületi előjáróságok részére szükséges napszámosok, munkások, felügyelők, munkavezetők díjai, a locsoláshoz szükséges előfogatok, egyenruhával való ellátás, a zerek pótlása és javítása, utcai és házi szemét el-fuvarozása és előre nem látott kiadások. Megállapították ezenkívül ma az I., II., III. és X. kerületek külön költségvetését is, még pedig az I. kerületre nézve 41,400 forinttal, a II. kerületre: 33,715 forinttal, a III. kerületre: 28,800 forinttal s a X. kerületre: 41,905 forint 50 krajczárral. — Tehát körülbelül hétszáz ezer forintba kerül a fővárosban az a köztisztaság, ami nincs. Mennyivel olcsóbb lehetne, ha megvolna?

(Köztisztasági kórház.) Ma délután öt órakor szállították át a Szent János-kórházból a betegeket a kútvölgyi dűlőben épített új Szent János-kórházba. Új betegeket a régi kórházban már nem vesznek fel, csak az újban.

(Vizhiány a kőbányai sertésszállásokban.) A földmívelésügyi miniszternek tudomására jutott, hogy a vízvezetékkel ellátott kőbányai sertésszállásokban az utóbbi napokon vízhiány mutatkozott. Emiatt ma leiratban hívja föl a székesfőváros tanácsát, hogy az akadályokat hártassa el s mielőbb intézkedjék a vízhiány megszüntetése iránt. A miniszter kijelenti leiratában, hogy a gyors intézkedést azért kívánja, mert a vízhiány nagy közgazdasági károsodást idézhet elő s az állategészségügyre is nagy mértékben veszélyes. A kőbányai emberek érdeke nem a földmívelésügyi miniszter rosszsorsjába tartozik s így egyelőre csak a sertések-ről lesz gondoskodás.

VIDÉK.

* (Flume közigazgatása.) A fiumei közigazgatási bizottság tegnap délután tartotta meg augusztus havi ülését, amelyen gróf Szapáry László kormányzó elnökelt. Az ülés első tárgya a kereskedelmi miniszter leirata volt egy esti hajógépésztanfolyam és ehhez való vizsgálóbizottság létesítése dolgában. A leiratot örömdates tudomásul vették, annál is inkább, mert a tervezet tág teret nyújt az olasz nyelvnek, úgy, hogy a tanfolyamhallgatók nem lesznek kénytelenek a vizsga letétele végett Triestbe menni. Ezután a kormányzó előadta, hogy a fiumei municipium kérvényt intézett a közigazgatási bizottsághoz az iránt, hogy a sör, szesz és cukorra vonatkozó új fogyasztási adó bevezetése alkalmával védelmezze meg a város érdekeit. Ezt azzal közli a kormányzó, hogy ő még június 22-én

e tekintetben fölirt a pénzügyminiszteriumhoz, ahonnan azonban eddig választ nem kapott. Mielőtt a válasz leérkezik, nem fog késni az eredményt a közigazgatási bizottsággal közölni. — Következett még az uzsora ellen hozott törvénynek Fiume-be való bevezetése. Ez ügy további tárgyalása czéljából bizottság alakult, melynek tagjai dr. Gaál Tibor miniszteri tanácsos, lovag Milcienich Péter magisztrátusi igazgató, lovag Maderspach Sándor közigazgatási előadó és dr. Fésüs király ügyész. Az ülés a kormányzó ama kijelentésével végződött, hogy e hónapban még egy ülése lesz a közigazgatási bizottságnak az első félév eredményeinek megbeszélésére.

* (Vashid a Maroson.) Pécska község mai közgyűlésén elfogadta Isekutz Marcell országgyűlési képviselő felszólalása után, hogy a Maroson át vashidat építenek.

* (Munkáskaszinók a vidéken.) Az országos nemzeti szövetség működésének eredménye, hogy a munkáskaszinók intézménye már a vidéken is meghonosul. Aradról írják, hogy ott most a faipari munkások alapítanak kaszinót. A munkások azon vannak, hogy a kaszinó már az őszszel megnyíljen, mi végből az aradi nemzeti szövetség igazgatóságához fordultak erkölcsi és anyagi támogatásért. Az aradi nemzeti szövetség igazgatóságára megígérte a kért támogatást.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Tolvaj pápa. Brázsa György mácsai görög-katolikus lelkész még márcziusban Braun és Czinczár fakereskedő-czegnél öt öl fát vett s azonkívül lopva még egy másik rakás ölfából is rakott kocsijára egy egész sort. Emiatt a czég fejlesztést tett ellene és Brázsa lakásán a csendőrök házkutatást tartottak. A pápa szerencsétlenségére a másik oszlopról lerakott fa más fajta volt s így ezt könnyű volt az udvaron felismerni. Az aradi járásbiróság tegnap foglalkozott az ügygel és a már több ízben perbe forgott lelkészt lopás vétsége miatt egy napi fogházra, egyóvi hivatalvesztésre és politikai jogainak egy évig leendő fel-függesztésére ítélte. Az ítélet ellen Brázsa védője, dr. Német János felebbezett.

— A magyar jogi irodához. A közelebbi sorok közlésére kerettünk fel: A szerkesztésben készülő „Magyar Jogi Lexikon“ bibliographiai részének teljessége és föltétlen megbízhatósága érdekében felkérem azokat az urakat, akik a magyar jogi irodalmat önálló művekkel vagy pedig szaklapokban avagy hirlapokban közzétett szakbeli dolgozatokkal gazdagították, hogy munkájuknak teljes jegyzékét, a czim, ugyszintén a közzététel helyének és idejének pontos megjelölésével augusztus végéig hozzám (Budapest V., Lipót-körút 18. szám) juttatni szíveskedjenek.

Dr. Márkus Dezső,
királyi törvényszéki bíró.

— A fotografus bossuja. Érdekes elvi kérdésre adott okot egy aradi fényképész ügye, amelylyel egyébként sokat foglalkoztak Aradon. Egy család ugyanis a megrendelt fényképeket nem fogadta el, mert nem találta sikerülteknek. A fényképész ezért bossúból a család fotografiáját el-tor-zítva kitette a kirakatra. Egész karrikaturát csinált az el nem fogadott arczképből, amiért a megcsufolt család becsületsértés miatt feljelentést tett ellene a járásbiróságnál. A járásbiróság helyt adván a panasznak, a fotografust három napi fogházra és öt forint pénzbüntetésre ítélte. Az elítélt védője felebbezésében kifogást emelt a járásbiróság illetékessége ellen, úgy találván, hogy a fénykép sokszorosított dolog, tehát a sajtóbíró-ság elé tartozik. A nagyváradi királyi tábla, mint utolsó fórum, tegnap döntött a perben és jóvá-hagyta a járásbiróság ítéletét, mivel a becsületsértés nem sokszorosítás által, hanem a fénykép eltorzításával történt.

— A gödöllői paraszttól. Újév napján a gödöllői paraszttól Botlik Lajos utkaparó és Nagy János parasztagazda összeszólkostak, aminek az lett a vége, hogy a korcsmáros kiutasította a kissé becsipett Botlikot. Ez természetesen bossút forralt és Brozányi Sándor és Irányics József biztatására megleste a hazatérő Nagyot és kecsével

ugy melibe szurta, hogy egy hét múltán megbalt- Szándékos emberöléssel vadolva állott ma Bottlik a pestvidéki törvényszék előtt, Brozányinak és Ivánovicnak pedig büntetésükért kell felelniök. A bíróság első sorban Bottlikot hallgatta ki, aki — előadása szerint — azt vélte, hogy Nagy meg akarja rohanni és ezért megelőzve őt, készt mellebe szurta. Ezután a másik két vádlott kihallgatására került a sor. Brozányi és Ivánovic vádlottak, akik mint bűnsegédek állanak a bíróság előtt, tagadtak, hogy ők csak egy biztató szót is intéztek volna a vadlathoz. A tanúk sem tudtak erről a mind csak a táncsteremben lefolyt jelenetről adhattak számot. A bizonyítás befejeztén, dr. Nagy Géza királyi alügyész Bottlik ellen az enyhébb, halált okozott testi sértés vádját emelte, a másik két vádlottal szemben pedig egészen elejtette a vádat. Este 7 óra volt, mikor a pestvidéki törvényszék új elnöke, Szezyfried József kihirdette az ítéletet. A bíróság Bottlik Lajost a büntető törvénykönyv 306. §-a alapján négy évi fegyházra ítélte, míg Brozányit és Ivánovicot felmentette. A két utóbbit tisztelet szabaddon is bocsátották.

SPORT.

† **Lóversenyek Budapesten.** A budapesti augusztusi meeting a jövő vasárnapon kezdődik. A versenynapok a következők: augusztus 14., 15., 18., 20., 21., 23., 25., 27., 28. és 30.

† **Esterli Angliában.** Rohonczy Gedeon Esterli-jét kötelezte az angol Cesarevitschre és Cambridgehíre, arra a versenyre, amelyben a híres Tokio csak tizennegyediknek tudott beérkezni. A két angol handicapra tegnap volt a nevezési zárlat. A Cesarevitschre kötelezték a tavalyi győzöt, Mercmant a közvetlen utána beérkezett The Rush-t, Carlont, Granget és St.-Brist, továbbá Winkfield's Pridet, Cours Schrenberget, Nunsucht; a francziák részéről pedig Masque II-t, La Samaritaint, és Royal Mintet. A Cambridgehíre-ban a következő híres lovak nevei találhatók: Winkfield's Pride, Velasquez, St.-Cloud II., Chelandy, Nun Nicer, Knight of the Thistle, Berzak, Batt, Disraeli, Dima Forget, Diakka, Makuma, Hawfinch, Prince Barcaldine stb. Sportkörökben kíváncsian várják, hogy Esterli a teherkötés alkalmával vajjon mennyi súlyt fog kapni Anglia kizáló lovaival szemben.

† **A zágrábi nagy díj.** A zágrábi kerékpár Grand Prix-ben Lurion volt a győztes Heller és Ichlitschka előtt.

† **Letört bookmakerek.** A kottlingbrunni meeting elején három bookmaker annyira letört, hogy a negyedik napon már nem nyitott könyvet. E letörésnek tulajdonítható, hogy a küszöbön lévő augusztusi meeting alatt Budapesten csak három bookmaker fog működni, ugyancsak: Horner A., Brandtner és Dobvin és Lackenbacher. Az öreg Walpool pihen a bécsi őszi meetingig.

† **Turisták kirándulása Erdélybe.** A magyar turista-egyesület augusztus 14—21-iki időközben nagyobb kirándulást tervez Erdélybe. A kirándulás programjába Vajda-Hunyad és Petrozsény vidékét, nevezetesen a Paring-hegységet, a Szurdok-szorost és a Csetátya-bolit vették föl.

† **Magyar lovak Baden-Badenben.** A baden-badeni nemzetközi meeting alatt tizenegy magyar ló fog a külföldiekkel megmérkőzni. A magyar tenyésztés legerősebben a kétévesek számára kürt klasszikus versenyben, a „Zukunft-Rennen“-ben lesz képviselve, amennyiben Dominik, Hortobágy, Barnato II. és a sötét Ormesson fognak abban indulni. Az ifferheimi díjban Maikönig, a Fürstenberg Memorialban Statesmann, Jeu de barre és Stewarton, a Prince of Wales Stakes-ban Gomba és Mirko, Malmaison és Hortobágy pedig kisebb versenyekben fognak futni.

† **A Budapest-siófoki távverseny.** Tegnap tartották meg a harmadik kerékpár-távversenyt Budapest és Siófok között. A verseny eredménye általában nem volt kielégítő, mert a tavaszi rekordot ezidén nem hogy megjavították volna, hanem rontottak rajta. Az eredmény a következő: Elindultak Budapestről 331-en, megérkeztek Siófokra 215-en;

116 kerékpáros az uton különböző helyeken lemaradt. Az elsők a következő sorrendben érkeztek a célhoz:

Bauer Rezső	3 óra 55 perc 45 másodperc	1
Gillemot Ferencz	4 " " "	2
Szelinka Arthur	4 " 1 " "	3
Keszler Albert	4 " 5 " "	4
Katzer Ödön	4 " 6 " "	5
Seregi Sándor	4 " 6 " "	6

Tavaly e versenyben Gillemot Ferencz 3 óra 52 perc, 55 másodperc alatt volt első. Délután négy órakor a siófoki fürdőtelepen athletikai verseny volt.

A verseny részletes eredménye a következő:

I. Egynegyed angol mértföldnyi síkfutás.

Handicap.		
Ujvári Cseh Ödön (M. U. E.)	54 1/2 másodperc	1
Szánthó Andor (M. U. E.)		2
Jankovich Jenő (Debreczen.)		3

II. Gerelyvetés.

Strausz Gyula (O. P. E.)	29 méter 85 centiméter	1
Lener Rezső (O. P. E.)		2
Kardos Márk (M. U. E.)		3

III. Százyardos síkfutás.

Schubert Ernő (M. U. E.)	10 1/3 másodperc	1
Koppán Pál (M. U. E.)		2
Takács Tamás (M. U. E.)		3

IV. Magas ugrás.

Sajó Béla (B. T. C.) és Franyó Gyula holtversenyben	189 1/2 centiméter	1
Sasae Károly (M. A. C.) és Frey Ferencz (O. T. E.) holtversenyben.		2

V. Súlyemelés 50 kilogrammos súlyzóval.

Horváth István (B. T. C.)	26 emeléssel	1
Gerber Sándor (M. U. E.)		2
Weisz Richard (M. T. K.)		3

VI. Távolugrás.

Schubert Ernő (M. U. E.)	6 méter	1
Róka János (B. T. C.)		2
Franyó Gyula (B. T. C.)		3

VII. Egynegyed angol mértföldes gátfutás. Handicap.

Ujváry Cseh Ödön (M. U. E.)	1 perc 11 másodperc	1
Stein Ferencz (M. U. E.)		2
Németh Kálmán (Szombathely)		3

Volt még diszkoszdobás és 1000 méteres síkfutás. A verseny után football match volt. A díjkiosztás szerdán este lesz a Hunnia Magyar Bicycle Club kaszinóhelyiségében.

NYILT-TÉR.

Nagy bolthelyiség
 a József-körút legélénkebb helyén f. évi
 november hó 1-ére kiadó.
 Cím a kiadóhivatalban.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, augusztus 8. (C. T. B.)		
	augusztus 8.	aug. 6.
	centés	centés
Buza szeptemberre	72 1/2	73 1/2
decemberre	71 1/2	71 1/2
Tengeri szeptemberre	37 1/8	37 1/8
Chicago, augusztus 8. (C. T. B.)		
	augusztus 8.	aug. 6.
	centés	centés
Buza szeptemberre	67 1/4	68 1/8
Tengeri szeptemberre	33 3/8	33 1/8

Mezőgazdaság.

A vetések állása Ausztriában. Az osztrák földmivelügyi minisztérium július 15-én kiadott jelentése szerint a nedves és hűvös időjárás a vetések fejlődését hátráltatta ugyan, de nem annyira, hogy a kilátások általában kielégítőek ne lennének. A rozs vetések aratása a déli tartományokban jórészt befejeztetett, míg a többi tartományokban azt csak most kezdték meg, illetőleg folytatják. A havasi vidékeken azonban a rozs csak most virágzott el. A rozsól általában mennyiségileg jó középtermés várható, minősége azonban többfelé gyenge. A buza aratása is részint megkezdett, részint a déli tartományokban be is fe-

jeztetett. Nagyrészt azonban a buza fejlődésében visszamaradt és csak július végével lesz aratható. Az eddigi aratási eredmények igen kedvezők, dacára annak, hogy az esőzésektől a vetések jó része megdült és rozsdás is jelentkezett. A keleti és északi tartományokban a rozsnál jobb termés várnak. A repce az északi és keleti tartományokban jó közepes termést adott. A tavaszi vetések fejlődése igen egyenlőlen. A tavaszi árpa Cseh-, Morva- és Gácsországból javult és jobb, mint a középső tartományokban. E veteményből az eddigi aratási eredmények közepesek. A zabvetések állása Morvaország és Alsó-Ausztriában igen jó, a többi tartományokban kielégítő; aratását csak Görzben kezdték meg. A tengeri a hűvös időjárás folytán fejlődésében visszamaradt. Keleti Galiciában ezünerőt veti, Isztriában csövesedik. Az őszi len közepes termést ígér, és tavaszi len fejletlen és késve virágzott. A hercevek második kaszálása mennyiségileg igen jó hasznot adott, a harmadik vágást csak Isztriában kezdték meg. A réti szén a termés mennyiségileg csekély, de jó minőségű, a havasi vidékeken azonban még kevés kaszáltatott le az esőzések annak minőségét is megromlották. A sarju mindenütt bő hozamot ígér. A burgonya-vetések az esőzésektől és peronosporától szenvedtek, de azért állásuk kielégítő. A korai fajtaikat helyenkint jó eredménnyel felszedték. A szőlők fejlődésére az időjárás nem kedvező, eleini károk, rovarok peronospora és oidium apasztják a termést. A gyümölcstermés kedvező kilátásai a legutóbbi időszakban ismét tetemesen alászállottak, viharok ravarok és lehullás következtében aránylag legjobb termést adott a cseresznye és részben a körte, kevésbé jó az alma, mely különösen Bozen vidékén rosszul termett.

Mezőgazdasági szakiskolák. A pozsonyi szőlészeti és kertészeti szakiskolában a folyó évi október hó 1-én kezdődő kétéves tanfolyamra 10 saját-költséges és 10 félösztöndíjas tanuló vétetik fel. A saját-költséges tanulók élelmezési és ellátási díj fejében az egész évre 140 forintot, a félösztöndíj-sok pedig egy évre 70 forintot fizetnek. A felvételi iránti kérvények folyó szeptember hó elejéig nyújtandók be a szakiskola felügyelő-bizottságához.

Ipar és kereskedelem.

Méhtenyésztési előadások. A méhészeti szaktanárok augusztus hónapban a következő helyeken tartanak vándorelőadásokat: 1. Tóth János a Jász-ság községekben. 2. Abafy József Baranya- és Tolnamegyében. 3. Valló János Liptómegegyében. 4. Rózsa János Borkuton és környékén. 5. Forgách Lajos Orosházán és környékén. 6. Abend András Deesen és környékén.

Méhészek vándorgyűlése. Az idén szeptember hónap 4—8. között Salzburgban tartják meg a német, osztrák és magyar méhészek szokásos vándorgyűlésüket méhészeti kiállítással, felolvasásokkal és különböző ünnepekkel egybekötve. A vándorgyűlésen részt vehet minden magyar méhész, sőt nem méhészek is, akik a méhészet ügye iránt érdeklődnek. Egy részvételi jegy ára 1 forint 80 krajczár, mely összeget Fäustle Vilmoshoz Salzburgba kell küldeni.

Kőbányai sertés piac, aug. 8. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 59—59 1/2 krajczárig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 59—59 1/2 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban; 60—60 1/2 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban) 59—59 1/2 krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 59—60 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 59—60 1/2 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. aug. 6. napján volt készlet 45.236 darab, aug. 7-én felhajtott 817 drb, augusztus 7-én elszállított 294 darab, augusztus 8-ára maradt készletben 45.769 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti birka vásár, augusztus 8. Felhajtott: 1204 drb hizalt ürü és 257 drb feljavított juh, 961 drb kisorolt kos, 306 drb szerbiai kecske, 1063 drb szerb juh, összesen 3791. Napi árak: hizalt ürü 19—22 1/4 frt páronként, 100 kilónként 23.—24 forint, kivételesen 25 forint feljavított juh 14—18.50 forint páronként, 100 kilónként 20.—22.50 forint, kisorolt juh 20—22 forint 100 kilónként, kiverő juh 9.75—15.50 forint páronként, 18—20 forint 100 kilónként, kecske 12—16 forint, szerbiai 10.—15.50 forintig páronként.

Bécsi vágómarhavásár, augusztus 8. Felhajtott a mai vásárra 3728 darab magyar, 289 darab galicziai, 421 darab bukovinai, 602 darab német, összesen 5040 darab szarvasmarha, ezek közt volt 1581 darab fiatal marha. Jó hangulat és ke-

reslet, árak kissé emelkedtek. Jegyzések: Magyar bizókök I. minőségű 35—37 frt, II. minőségű 31—34 frt, III. minőségű 28—30 frt; galicziai bizókök I. minőségű 37—39 frt, II. minőségű 33—36 frt, III. minőségű 26—29 frt; német bizókök I. minőségű 39—41 frt, kivételesen 39.50 forint, II. minőségű 35—38 frt, III. minőségű 30—34 frt, ökök 24—30 frt, alárendelt minőségű hízó- és paraszt-ökök 24—30 frt, bika és tehén 23—35 forint 100 kilónként előszuliban.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, augusztus 8.

Ma már seasonszerű képe volt a buzaüzletnek. Elkelt vagy negyvenezer métermázsa, közte számos tétel később szállítandó áru. Átlagban tíz krajczárral magasabb árakat engedélyeztek a malmok, de az árjavulás mégis inkább a kész árunál jutott kifejezésre. A határidőpiacon szilárdan indult a forgalom, a szeptemberi buza árát felverték 8 forint 35 krajczárig, este azonban a szombati zárlatig (8 forint 27 krajczár) csökkent vissza, míg a márciusi 8 forint 37 krajczárt jegyez, tehát csak 10 krajczárt tesz ki a report.

Rozs is 5—10 krajczárral javította jegyzését és 7 forint 25 krajczárig terjedő árak mellett volt értékesíthető. A szeptemberi határidő némi variációk után változatlanul 6 forint 50 krajczárt jegyez.

Ami az árpaüzletet illeti, épen csak az alárendelt fajtákban, takarmány és hántolási célokra alkalmas áruban volt némi forgalom tartott áron: 5.70—6.— forinton Budapestre szállítva.

Jobb árpákban az idén nagyon nehézkesen fejlődik az üzlet, jöllehet, most már nyilvánvaló, hogy termékünk, főleg a Tisza mentén és az északmagyar termelő vidékeken kiválóan sikerült és csak a dunántúli megyékben nem elégt ki az áru színe.

Az idegen vevők, akik export-árpákra igényt tartanak, egyébként alig látogatnak el hozzánk, ami felesleges is, lévén minden szombaton Bécsben valóságos kiállítás a magyar provenienciáknak. Mult szombaton is több tétel került ott előadásra. Az elért árak 25—50 krajczárnyi hanyatlást mutatnak fel az utolsóelőtti szombati jegyzésekhez viszonyítva és a külföldi vevők úgy nyilatkoztak, hogy addig, amíg termelőink nem redukálják árkövetéseiket, legalább is még egy fél forinttal rendszeres exportra nem számíthatunk.

A következő árakat érték el:

7 forint 50 krajczárt	Balassa-Gyarmaton
7 " "	Vácott
7 " 10 "	Gyöngyösön
8 " "	Nyitrán
7 " "	Csernán
7 " "	Miskolczon
8 " "	Gyöngyösön
6 " 75 "	Miskolczon
7 " 40 "	Nyitrán
6 " 75 "	Pinczehelyen
6 " 27 "	Bonyhádon
7 " 25 "	Hatvanban
7 " 30 "	Kérthőn
7 " 25 "	Érsekújvárott
6 " 42 1/2 "	Siófokon.

Látjuk tehát, hogy a budapesti gabonátözsde egész tekintélyes fiókja nyílik meg szombatonként a bécsi börzén, mert e tételek javarészt odaát nyancsak helybeli bizományosok és ügyvédek hocsátották áruba. Nem csodáljuk, ha ily körülmények között a magyar termelőknél az a meggyőződés kezd lábrakapni, hogy Budapesten csak kőbányai sertés hizlalóknak, na meg az egy-két helybeli árpagyöngygyárosnak való árut lehet értékesíteni, míg a finomabb fajtákkal közvetlenül vagy közvetve lajtántúli szomszédainkhoz kell fordulni.

Nem csodálkozunk azon sem, hogy ily előzmények után a hazai gazdasági egyesületek Bécsben akartak sörárpabemutatót rendezni, még kevésbé azon, hogy — amint erről vasárnap számunkban hírt adtunk — a bécsi börze az e dologban hozzá intézett megkeresésre elutasító választ adott. Egyszerűen úgy kombináltak az osztrák sógorok, hogy vajjon mi lesz a „provizóval” ha a magyar producensek közvetlenül összeköttetésbe lépnek az ő „kuncsaftjaikkal”.

A hazai gazdasági egyesületek ez echecc-jéről ma sokat beszélgettek a budapesti gabonacsar-

nokban. Felvetődött az az eszme, hogy talán itt Budapesten kellene „valamit csinálni.”

Hát persze augusztus derekán már késő az ilyenbe belefogni, hanem jó lesz, ha az érdekeltek tudomásul veszik a bécsiek önző magatartását és a budapestieknek az ügyszó való hajlandóságát.

Az „Országos Hírlap”-ban elég jókor — június ötödiki számunkban — vetettük fel az ideát, hogy a gabonavásárokat esetleg nálunk új életre kellene ébreszteni. Figyelmeztetéstünk felett polemizáltak, tanácskoztak és aztán — napirendre tértek. Pedig kár volt, hogy e tervet meg nem valósították és hogy legalább is nemzetközi árpavásárt nem rendeztek. A budapesti tőzsde bizonyára nem vezéreltette volna magát ily kicsinyes szempontok által és a külföldiek ismét hozzászóltak volna ahhoz, hogy a magyar árpát ne Bécsben keressék.

Zab változatlan úgy a készáru, mint a határidőpiacon. Az effektív áru 5.75—5.95 forint, a szeptemberi határidő 5 forint 38 krajczárt, a márciusi 5 forint 60 krajczárt jegyez.

Új tengerire nézve sok vételmegbízás volt ma a piacon a vidék részéről. A rekkenő hőség okvetlenül rossz hatással van már a növényre, gátolja a szemképződést és a gazdák, kereskedők úgy találják, hogy a mai fenomenális termést eszkomptáló áraknál kevés a rizikó. Fel is ment a májusi tengeri árfolyama 4 forint 34 krajczárig, később azonban az Aneroid mutatója 1—2 fokkal hátrafelé ment, a levegő is olyan volt, mintha eső lenne kilátásban és végül ismét a tegnapielőtti 4 forint 27 krajczáros zárókurzusnál tartottunk. Mult évi tengeriből ismét 23.000 métermázst jelentettek be szállításra, minek folytán az augusztusi határidő 4 forint 84 krajczárig, a szeptemberi 4 forint 90 krajczárig szállt le. Készáru 5 forint 05—10 krajczárt jegyez Budapesten.

Előfordult készáru-eladások.

Mennyiség mintakéban	Áru	Hely	Ár	Előfordult hely megjegyzés	Ár, netto 100 kilo-gramm	Kész. vagy 3 hó
2000 uj	buza	tiszavidék	81	Budapest	9.90	3 hó
500 "	"	"	81	"	10.—	"
300 "	"	"	81	sárga Bpest	9.50	"
200 "	"	"	80	átlag Bpest	9.97 1/2	"
300 "	"	"	79	"	9.97 1/2	"
200 "	"	"	78 1/2	"	9.97 1/2	"
300 "	"	"	80	sárga Bpest	9.75	"
200 "	"	"	80	"	9.70	"
200 "	"	"	80	Budapest	9.85	"
1000 "	"	"	80	"	9.95	"
300 "	"	"	80	"	9.90	"
100 "	"	"	79 1/2	"	9.75	"
800 "	"	"	79 1/2	"	9.85	"
600 "	"	"	79 1/2	"	9.90	"
2700 "	"	"	79 1/2	száll Bpest	9.70	"
1500 "	"	"	79	"	9.70	"
900 "	"	"	79	"	9.90	"
100 "	"	pestvidék	82	Budapest	10.—	"
100 "	"	"	82	"	9.95	"
400 "	"	"	81	sárga Bpest	9.65	"
200 "	"	"	81	átlag Bpest	9.50	"
400 "	"	"	79	"	9.50	"
800 "	"	"	78	"	9.50	"
100 "	"	"	80	Budapest	9.60	"
100 "	"	"	80	"	9.45	"
150 "	"	"	80	"	9.70	"
300 "	"	"	79 1/2	"	9.80	"
400 "	"	"	79 1/2	"	9.70	"
400 "	"	"	79 1/2	átlag Bpest	9.65	"
150 "	"	"	78 1/2	"	9.65	"
200 "	"	"	77	"	9.65	"
300 "	"	"	75	"	9.65	"
100 "	"	"	78 1/2	Budapest	9.85	"
200 "	"	"	78	"	9.85	"
500 "	"	"	79	sárga Bpest	9.60	"
250 "	"	fehérm.	79	"	9.60	"
300 "	"	"	78	"	9.65	"
100 "	"	felsőtisza	80 1/2	"	9.80	"
2000 "	"	"	80	"	9.90	"
600 "	"	"	79 1/2	"	9.90	"
100 "	"	"	77	kev. Bpest	9.45	"
2300 "	"	bánsági	77 1/2	száll Bpest	9.25	"
200 "	"	"	77 1/2	Budapest	9.65	"
800 "	"	dunavidék	76 1/2	száll Bpest	9.50	"
3000 "	"	"	75	"	8.72 1/2	"
1600 "	"	"	72	"	8.85	"
1000 "	"	szerbiai	77 1/2	transito Bp	7.55	"
400 "	rozs	elsőrendű	"	Budapest	7.25	kp
900 "	"	gyengébb	"	"	7.15	"
400 "	"	"	"	"	7.10	"
100 "	"	"	"	"	7.10	"
300 zab	"	"	"	"	5.95	"
200 "	"	"	"	"	5.80	"
100 "	"	"	"	"	5.90	"
200 tengeri	"	"	"	"	5.05	"
100 "	"	"	"	Szarvas	4.90	"
200 árpa	"	"	"	Kőbánya	5.75	"
150 "	"	"	"	Moór	6.80	"

Előfordult határidőkötések.

Áru	Határidő	Délleti és déli tőzsde		Délutáni tőzsde			
		Kesz.	Forgalom	Zár.	Kesz.	Forgalom	Zár.
buza	márcz.	8.38	8.39-40-42	8.38	8.40	8.39-38	8.37
"	szept.	8.31	8.32-33-34 35-34-32	8.31	8.30	8.29-28	8.27
rozs	szept.	6.50	6.51-52-53 52-51-50	6.49	6.50	6.51-52	6.50
zab	márcz.	5.57	5.58-59-60	5.57	5.58	5.59	5.60
"	szept.	5.37	5.38-39-40	5.37	5.38	5.39-40	5.38
tengeri ang.	aug.	4.90	4.92-90-89	4.90	4.89	4.87-86	4.84
"	szept.	4.98	4.93-92-91	4.92	4.93	4.92-91	4.90
"	máj.	4.23	4.23-30-31 33-31	4.27	4.27	4.28-29 30-28	4.28
repce	aug.	12.85	12.40	12.45	—	—	—

Raktárállomány:

	Készlet	Raktárban	Össz.
	m é t e r m á z s a		
Buza	8000	6793	—
Rozs	1500	100	—
Árpa	1430	487	—
Zab	1500	104	—
Tengeri . . .	81500	2247	—
Liszt	18000	986	—

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	Hely	100 kgr. készpénz-ára		100 kgr. készpénz-áru	
		frtól	frtíig	frtól	frtíig
buza	uj tiszavid.	74	—	75	—
"	"	76	9.45	77	9.55
"	"	78	9.65	79	9.80
"	"	80	9.90	81	—
"	pestvidéki	74	—	75	—
"	"	76	9.40	77	9.50
"	"	78	9.60	79	9.75
"	"	80	9.85	81	—
"	fehérm.	74	—	75	—
"	"	76	9.45	77	9.55
"	"	78	9.65	79	9.80
"	"	80	9.90	81	—
"	szerb	78	7.45	7.50	—
rozs	elsőrendű	70—72	7.20	7.25	—
"	másodr.	—	7.10	7.15	—
árpa	takarm.	60—62	5.85	6.—	—
"	szeszőz.	62—64	—	—	—
"	sőrőzészre	64—66	—	—	—
zab	ó	39—41	5.70	6.—	—
tengeri	bánsági	—	5.05	5.10	—
"	másnemű	—	5.00	5.05	—
repce	uj káposzta	—	11.75	12.25	—
"	másnemű	—	—	—	—
kéles	—	—	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárata			
		augusztus 8-án	augusztus 8-án	augusztus 8-án	Lezároló árfolyamok
buza	márcz.	8.38	8.40	8.38	8.40
buza	szept.	8.29	8.31	8.29	8.30
rozs	szept.	6.48	6.50	6.53	6.54
zab	szept.	5.34	5.36	5.35	5.37
tengeri	aug.	4.88	4.90	4.90	4.92
"	szept.	4.91	4.93	4.93	4.95
"	máj.	4.27	4.28	4.26	4.27
repce	aug.	12.85	12.45	12.30	12.35

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Budapest, augusztus 8.

A kormányok bécsi tanácskozásának eredménytelensége újra lehangolta a tőzsdét. Nagy árcsökkenésekben ugyan nem nyilvánult a lehangoltság; inkább csak a forgalmat akasztotta meg és pedig olyannyira, hogy alig volt némi üzlet konstálható a mai nap folyamában. A pangásban a vezető értékek áraitól ugyan lemorzsolódott néhány tízed forint, de a különbség a tegnapi és mai zárlat között nem igen jelentékeny. Csupán az osztrák államvasut részvényé iránt mutatkozott némi érdeklődés. Ezt vásárolták véleményből

nem csupán helyi üzerek, hanem bécsi megbizottak is. A helyi értékek közül a Ganzgyár részvényeit vásároltak maganabb áron és az általános kőszénbánya részvényei emelkedtek ismét két forinttal. Ez utóbbi kelendősége leginkább bécsi vásárlásokra vezethető vissza. Ott, ugy látszik, az utóbbi időben keletkezett contremine éri a fedezés szükségét. Külföldi váltók és ércpénz valamivel drágább.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészv. 397.10—397.25, Jelzálogbank 251.75, Osztrák hitelrészvény 363.30—362.90, Osztr.-magyar. államvasut 362.20—362.75 Közuti vaspálya 390.50 forinton köttetett.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 363.—, Magyar hitelrészv. 397.10, Aranyjárdék 120.50, Koronajárdék 98.80, Leszámitoló-bank 263.25, Jelzálogbank 251.75, Rimamurányi vasmű 253.50, Osztrák-magyar államvasut 362.60 Ipar és kereskedelmi bank 77.25, Közuti 390.50, Villamos 257.— forinton.

A déli tőzsdén előfordult kitések: Koronajárdék 98.90, Közuti vasut 390.50, Villamos vasut 256.50—257, Magyar hitelrészvény 396.50—397.—, Osztr. hitelrészvény 363.20—362.70, Osztrák-magyar államvasut 362.80—362.40, Általános kőszénbánya 103.50—104.—, Ganzgyár 2272.—

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50—2 forint, 8 napra 4—5.— forint, augusztus utóljára 7—8 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámitoló bank, Rimamurányi vasmű, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közuti vaspálya, Villamos vasut.

Az utótőzsdé csendes volt.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámitoló bank, Rimamurányi vasmű, Közuti vaspálya, Villamos vasut.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, augusztus 8. A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakulnak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő zárfolyamokat állapította meg.

Hivatalos jegyzések.

Table with multiple columns: Item name, quantity, price. Includes items like Szilva, Kész árú, Hataldóre, Műanyag, and various types of flour and grain.

Budapesti vásárocsarnok.

Budapest, aug. 8. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak szilárdak. Baromfinál élénk, árak szilárdak. Halban élénk, árak szilárdak. Tej- és tejtermékekénél élénk, árak szilárdak. Tojásnál csendes, árak csökkentek. Zöldsegnél laza. Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: derült, meleg. A központi

vásárocsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhabus hátulja I 52—54 ft. II 48—56 ft. Birkabus hátulja I 42—44 ft. II 38—40 ft. Borjúbus hátulja I 64—68 ft. II 60—64 ft. Sertésbus elsőrendű 62—64 ft, vidéki 46—52 ft. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonként). Sertészsir hordóval 65.0—66.0 ft (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10—1.40 ft. Csirke 1 pár 0.55—1.20 ft. Lud hizott kilonként 60—75 kr. — Kétfélek. Tojás 1 láda (1440 db) 28—28.75 ft. Sárgarépa 100 kőtes 1.00—4.00 ft. Petrezselyem 100 kőtes 1.00—4.00 ft. Lencse m. 100 kő 14—18 ft. Bab nagy 100 kő 8—12 ft. Paprika I 100 kő 30—60 ft. II 20—28 ft. Vaj I rendű kilonként 0.75—0.80 ft. Tea-vaj kilonként 0.80—1.10 ft. Burgonya, idej, 100 kő 2.20—2.50 ft. Burgonya sárga 100 kő — ft. — Halak. Harcsa (élő) 0.50—1.00 ft 1 kő. Csuka (élő) — 80 1.20 ft 1 kő. Ponty dunai 0.40—0.50 ft.

Szesz.

Budapest, augusztus 8. Irányzat változatlan. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.50—19.75. Finomított szesz nagyban 57.50—57.75. Finomított szesz kicsinyben 58.—58.25, Élesztő-szesz nagyban 57.—57.25, Élesztő szesz kicsinyben 57.50—57.75, Nyersszesz adózva nagyban 56.50—56.75 Nyersszesz adózva kicsinyben 57.—57.25, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 16.—16.1/2, Denaturált szesz nagyban 22.—22.1/4, Denaturált szesz kicsinyben 22.50—22.75. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, az vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, augusztus 8. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.40—19.80 forinton kelt el. Zárlatjegyzés 19.30—19.70 ft.

Prága, augusztus 8. Adózott tripló-szesz nagyban 55.50—55 1/2 frton jegyeztetett. Adózatlan szesz 18.75 forinton kelt el azonnali szállításra nagyban.

Trieszt, aug. 8. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban román áru 12—13 forint, cseh áru 12.25—12.75 forint augusztusi szállításra.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, augusztus 8. Kész buza iránt jó kereslet mutatkozik és az árak hétfőhöz képest 5 krajczárral emelkedtek. Határidők is szilárdultak. Kötetett buza őszre 8.23—8.18—8.22 forinton, buza tavaszra 8.36—8.37 forinton, tengeri szept.—okt.-re 5.26 frton, tengeri május—júniusra 4.80—4.63 frton, rozs őszre 6.69—6.71 forinton, zab tavaszra 5.68—5.70 forinton, repeze aug.—szeptemberre 12.60—12.70 forinton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 8.39—8.40, buza őszre 8.23—8.24, rozs őszre 6.70—6.72, tengeri jul.—augusztus 5.24—5.26, zab őszre 5.71—5.73, repeze augusztus—szeptemberre 12.60—12.70 forint.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, augusztus 8. Az a hír, hogy Spanyolország elfogadja Amerika békefeltételeit, kedvezően hatott a tőzsdére és az irányzat szilárdult. Azonban csak Államvasut, Tramway és egyes kőszénbányák voltak keresettek, míg Fegyvergyár-részvényekben erősebb volt a kínálat.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 362.87—367.50, Anglo-bank 157.75, Union bank 297.50, Länderbank 228.50—227.75, Osztrák-magyar államvasut 362.25—363.—, Déli vasut 77.62—77.87, Dunagőzhajózási 487—485.—, Alpesi bánya 166.75—167.20, Fegyvergyár 271—267, Tramway 518.50—521.50, Májusi járadék 101.85, Török sorsjegy 60.20—60.40.

Délelőtti 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 363.25, Anglobank 157.75, Union-bank 297.50, Länderbank 228.—, Osztrák-magyar államvasut 362.37, Déli vasut 77.75, Alpesi bánya 167.—, Májusi járadék 101.85.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 362.87, Osztrák földhitelrészvény 452.—, Anglo-bank 157.75, Bankverein 270.25, Unionbank 297.50, Länderbank 227.50, Osztrák-magyar államvasut 362.50, Déli vasut 77.50, Elbe-völgyi vasut 265.50, Északnyugoti vasut 249.—, Török dohányrészvény 135.—, Alpesi bánya 166.90, Májusi járadék 101.85, Török sorsjegy 60.20, Német márka 58.85.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: 4 1/2%-os papírjárdék 101.70, 4 2/2%-os ezüstjárdék 101.60, 4%-os osztrák aranyjárdék 121.85, Osztrák koronajárdék 101.25, 1860. sorsjegy 141, 1864. sorsjegy 192.50, Osztrák hitelsorsjegy 208.50, Osztrák hitelintézeti részvény 363.13, Angol-osztrák bank 157.50, Union-bankrészvény 237.50, Bécsi Bankverein 270.50, Osztrák Länderbank 227.50, Osztrák-magyar bank 906.—, Osztrák-magyar államvasut 362.65, Déli vasut részvény 77.50, Elbe-völgyi vasut 265.50, Dunagőzhajózási részvény

486.—, Alpesi bányarészvény 167.—, Dohányrészvény 134.75, 20 frankos 9.53, Császári kir. vert arany 5.66, Londoni váltóár 120.05, Német bankváltó 58.80, Bécsi Tramway 520.50. Az irányzat üzetlen.

Bécs, augusztus 6. (Utótőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyeznék: Osztrák hitelrészvény 362.87, Magyar hitelrészvény 396.75, Anglo-bank 157.75, Bankver. 270.—, Union-bank 297.50, Länderb. 227.75, Osztrák-magyar államvasut 362.62, Déli vasut 77.50, Elbe-völgyi vasut 265.75, Északnyugoti vasut 249.—, Török dohányrészvény 134.75, Rimamurányi vasmű 253.50, Alpesi bánya 167.—, Májusi járadék 101.75, Magyar koronajárdék 98.75, Töröksorsjegy 60.25, Német márka azonnali szállit. 58.85. Német márka ultimóra 58.82 forinton.

Frankfurt, augusztus 8. (Zárlat.) 4 2/2% papírjárdék 86.20, 4 2/2%-os ezüst-járdék 86.20, 4%-os osztrák aranyjárdék 103.35, 4%-os magyar aranyjárdék 102.70, magyar koronajárdék 99.30, osztrák hitelintézeti részvény 307.75, osztrák-magyar bank 772.—, osztrák-magyar államvasut 307.37, déli vasut 69.37, Elbe-völgyi vasut 229.—, bécsi váltóár 169.80, londoni váltóár 20.405, párisi váltóár 80.860, bécsi bankvein 223.37, villamos részvény 138.30, alpesi bányarészvény 142.—, 3%-os magyar arany-kölcsön 89.80. Az irányzat csendes.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorologiai intézet távirati jelentése 1898. augusztus 8-án reggel 7 órakor.

Table with columns: Station name, temperature, wind speed, etc. Lists various cities like Aranyváralja, Selmecbánya, N.-Szombat, etc.

A légnymás eloszlása olyan, mint tegnap. A magas nyomás Közép-Oroszországban tartózkodik, az alacsony nyomás pedig a Franciaország és a Bálti-től közöli területen több depresszió körvonalait mutatja.

Az eső északnyugaton szaporodott. Nevezetesen Angliában, Francia- és Németországban volt tetemes eső, míg délen és keleten az idő száraz maradt.

Házánkban állandóan derült, száraz és meleg idő uralkodik. A hőmérséklet magasabb a normálisnál.

Egyelőre még száraz és meleg idő várható, később nyugati borulással és zivatarokkal.

VIZÁLLÁS.

— Augusztus 8-án. —

Table with columns: Type of vessel, destination, departure time, etc. Lists various shipping routes and companies.

Jelek magyarázata: * = Jegen viz; + = Ófelé; - = 0 alatt. Megjegyzések: Csapadékot csak Resicáról jelentenek, 11 mm. A Dunán egy kis árhullám van. A vizállások közepesen alakulnak. A Tisza Namény kivételével egész hosszában apad. Vizállási alacsonyok. A Dráva D.-Miholjác és Eszékenél árad, más helyeken apad. A vizállások 2-3 fok között váltakoznak. A Sáva egész hosszában apad; vizállása alacsony.

BABEL.

Francia regény.

(10)

Írta: Augustin Filon.

Kétségtelenül előrelátta ezt a percet a elkészült rá. Háta mögött Polly erőlködött, hogy ártatlanságát bizonyítsa, könnyörögve, fenyegetőzve, sirva és beszélve egyszerre. Betolták a rabkocsiba és a rendőr a „négykerekűn” követte őket. Az elindulásakor a kiáltások kettőzött erővel törtek ki, a kis gyermekek velük kiabáltak, nem is tudva miéért és a kocsi után szaladtak a Tottenham Court Road sarkáig.

És a kis leány? Senki sem gondolt rá, de most nincs már mit megtudni, mit meglátni, feléje fordult a kíváncsiság. Ő itt maradt, kitéve megtámadtatásnak, ostromnak. Ott állt egyenesen, összeszorított ajkakkal. Nem válaszolt anyja bucsuszavára és a hozzá intézett félig könyörületos, félig alattomos kérdésekre sem. Mintha egy hur pattant volna meg benne, mintha valami szörnyű, biztos halállal mult volna ki benne. Nem hallott, nem látott, nem érzett semmit. Sötét gondolatok fogták el és végtelen gyűlölet azok iránt, kik most körülvezték. Vak és örült vágya ébredt, hogy megölje őket, ha tudja, ő, a tizenkétéves, tehetetlen kis leány. Némelyek azt mondták:

— Ne foglalkozzatok vele! Farkaskölyök a farkas szülte . . . ha fogai lesznek, harapni fog!

A lágy szívűek, a résztvevők így szóltak:

— Nem kell sirni, kis leányom — pedig egy könyve se hullt — légy bátor és bízzál a jó Istenben.

Egy másik, ki jobbnak látszott a többinél, vigasztalta:

— Lehet, hogy nem is bűnös az édesanyád!

De Fidés nem értett mindezekből semmit. E percben megjelent a tömeg előtt Klaus Vilmos, kezépfogta a gyermeket és az szófogadón követte. Bevezette kicsiny lakásának első szobájába és így szólt hozzá:

— Na, most nem kinoznak többé. Ha tetszik neked, atyád leszek. Éhes vagy, akarsz reggelizni?

Fidés intett, hogy nem éhes.

— Jól van hát, amint tetszik.

Azután kirakta festékeit, leült a padjára és elkezdett festeni. Fidés leült egy károszékre és ott maradt mozdulatlanul egész nap, nézve az ürességet. Este felállt, mintha visszanyerte volna mozgását és beszélőképességét, járt-kelt a szobában, jó étvágyal evett és rendesen felelt a Klaus Vilmos kérdéseire. De tekintetének kifejezése megváltozott: úgy látszott, hogy elég volt ez a nap, elég volt arra, hogy a gyermeket felvilágosítsa, eltiporva boldog gyermekkorát.

Nem tudott semmitsem mindarról, ami következett: Klaus nagy gonddal ügyelt rá, hogy újság a szeme elé ne kerüljön. Egy napon így szólt hozzá:

— Fidés, az ön anyja utban van Ausztrália felé, hol tizenöt évig kell maradnia. Lehetséges, hogy nem fog róla többé hallani, de azt hiszem, ez volna a legjobb öné nézve.

Fidés egy szóval sem válaszolt és ennek az asszonynak a nevét soha nem említették többé.

Eszter szalonjának berendezését és a boltjában talált holmikat a hatóság elárverezte és mintegy harmincz font sterlinget szedett be a tárgyakért. Bizonyára nem érték ennyit, de voltak Londonban amatőrök, kik kapva kaptak oly tárgyak után, melyek nagy gonosztevők tulajdonát képezték. Klaus ezen az árverésen a kínai órát vásárolta meg és hosszú estéket töltött el azzal, hogy az óra mechanizmusát és ütőszerkezetét kigazítsa. Fidés szobájában helyezte el az órát, a maga csinos kis szobájában, melyet Fidésnek engedett át. Ő maga beérte a másik szobával, mely eddig műterme volt s mely dolgozószobája, háló- és étterme lett.

Delaunay asszony lemondott nagy tervéről, hogy műhelyét a gazdag kerületek egyikebe tegye át, mert félt a nagy házból kockázatától. Beírta azzal, hogy Greek-Street-beli

ház egész előrészt bérleje ki. A boltot kicsinosította, kifestetté, úgy, hogy az elvesztette szomorú és visszatartó külsejét. Az első emelet ablakaiban állandóan látni lehetett az üde, fiatal leányokat, kik szorgosan kezelték a varrótűt, közben le-le pillantva az utcára. Néha hintók álltak meg a kapu előtt, de azok, kik kiszálltak, nem titokzatosan surrantak be a házba. Ezek Estéve atya nyájából valók voltak, akik Leontine felesévé lettek. Babel most a kerület legtisztességesebb háza volt.

Leontine nagy nehézségeket látott a Pauline és Fidés további érintkezésében. Fidés, mintha ezt sejtette volna, igen tartózkodó volt. Sohasem tett kísérletet arra, hogy a bolt mögötti kis társalgóba, vagy azokba a szobákba, melyekben ezelőtt anyja lakott, belépjen. S ha Pauline az udvarról felszólt hozzá, hogy jöjjön játszani, megjelent az ablakban és röviden válaszolt: „Nem érek rá . . . nincs kedvem” vagy „segítek Daddynak” — ez volt az aggastyán kenyeztető neve. Valóban a szenvedély egy nemével dolgozott. Csakhamar kimerítette Klaus egész könyvtárát és bővítette sok tekintetben ismereteit. Klaus azután iskolába küldte a leányt és tanárai meg voltak lepelve matematikai ismereteinek bőségén. Ezt a képességét mindennek felett becsülte, főleg azért, mert nők között ez a legrikább és ezért fejlesztette azt folyton, megszakítás nélkül. Pauline, ki természetül fogva rest volt, bámulva nézte, miként old meg Fidés nagy algebrai tételeket?

— Kedvesem, mondta, mire való mindez?

Fidés válaszolt:

— Ez arra való, hogy erősebb legyek, mint mások és megalázhassam a világot!

Fidés rohamosan fejlődött, nőtt; magas, karcsu, üde leány volt, akiből a korával járó esetlenség hiányzott; kezei, lábai, kicsinyek, finomak voltak, mintha ösmerteleni átyja az előkelő származás jeleit hagyta volna neki örökül. Fidés egyszerre csak — 1882. tavaszán volt és tizenhat évét még be nem töltötte — viruló hajadonná lett; szépsége a keleti flóra bujaságával és gyorsaságával bontakozott ki. Bársonyos arcán gyenge pír ömlött el, ajkai teltek, tekintete lángoló, nyaka márványfehérsége vakító és egyszerű öltözeke felséges és tökéletes formáit sejteti. Fekete, dús hajfürtjeit egyszerűen kontyba fésülte és minden mozdulata harmonikus eleganciát áru. Valami megfoghatatlan varázserő bilincseit le mindenkit, aki e leányra nézett s kinek tekintete vakító szépségén tapadt.

Az utolsó, ki ezt tapasztalta, Julien volt. Julien már tizenkilenc éves, megtermélt ifjú volt, kinek külsején bizonyos durva, makacs kifejezés öltött szembe. „Ez a fiatal ember igen mohó” mondta róla Estéve atya. Miután tanulmányait gyorsan befejezte, tanúságot téve éles felfogásról, de nem arról a kíváncsi alaposágról, mely a dolgok mélyére hat, feltette magában, hogy mérnök lesz és egy Deptfordi gyárba került, hogy mesterségének elemeit tanulja meg. Kemény munkát végzett, mely feltörte a kezeit és kifárasztotta szellemileg is. Szombatonként hazajött és azzal töltötte estéjét, hogy bejárja az utcákat.

A nehéz munka óráiban vissza-visszagondolt a szombat est örömeire, miként a tengerészek, kiket a tenger hulláma messzire elvet, szenvedvén a tropikus hőségtől vagy a Hornok viharaitól, vízióként látják maguk előtt Hamburg vagy San-Francisco kikötőit és megittasodnak a kikötői élet pusztá gondolatától is. Juliennek hetenkint csak egy szabad estéje volt, de ép ez az est az, melyen a londoni élet láza tetőpontját éri el és szinte a hőbortal határos. Julien hamarosan fogyasztja el anyjával és nővérével a szerény vacsorát és távozik. És a népes nagy utcák zaja elragadja, csakhamar benne van a tömegben, mely továbbviszi őt és elnyeli elveszett cseppként az élet ez oceánjában.

A kocsmák, csapszékék világosak, az élelmiszer-árusok egészen a járda közepéig rakják ki portékáikat és ajtót, ablakot kitárnak.

A megszámlálhatatlan gázláng, mely szabadon lobog az esti szellőben, vakító fényt vet a sóvár embertömegre. Ezek a lángok tisztásai, a tűz kis szigetei, miket a sötétség zónája vesz körül, mert a többi üzletek már

dél óta zárva vannak. És az emberáradat tovahömpölyög, csapdosva a falakat, lármázva, kiáltva, zúgva. Az emberek sietnek, majdnem futnak, nem is tudni hova.

Az üzletekben alkalmazott leányok az ajtók elé állnak, körülveszik Julient és hívogatón mosolyognak rá. Virágáruslányok fehér kötenynyel, piros szoknyában, kihívóan állnak utjába és beszédbe elegyednek vele, fiatal koruk daczára fáradt hangon brutális, bizalmas kedvességeket mondván neki. Borzasztóan kifestett, koros némberek inéselkednek vele flamand vagy német tájszóval, magukhoz csalogatva őt. Kicsi bizarr teremtesek kettésével csatangolnak a tömegben; ezek a tizenkét éves bűnösök, kik hosszú szoknyát vonszolnak maguk után a sárban, hogy rászedjék a rendőrséget, vagy ürügyet szolgáltatassanak neki, hogy szemet hunyjon.

Igy járkált Julien, mindinkább belemerülve a londoni élet e sarába. Nem válaszolt a bűn csábító hívására, de elragadtatta magát vele és élvezte gőzét, mely idegeibe szállt. Néha-néha megállt: egy-egy csinos arc, melyet egy kocsilámpás, vagy az utcai lámpa világa mellett a fehér, vagy rózsaszín látyolon át felfedezett, lekötötte figyelmét. S ilyenkor szenvedélyesen vette üldözőbe az ismeretlent, dobogó szívvel követte, hogy azután ismét szem elől tévesse a tömegben, vagy lássa, mint nyújtja neki karját egy reá várakozó férfi. Vagy pedig megjelenik képzeletében egy hirtelen feltárt és mögötte ugyanoly gyorsan bezáruló kapu valahol egy elhagyott városrészben, ahová hosszú kóborlásai között elvetődött és estéje befejeződött.

Időnkint színházjegyet kapott Stapleton-tól, a segédszínészről, ki Babelben lakott. De jobban szerette hangos, zenés mulatóhelyeket és bejárta őket mind, kezdve az „Empire”-en, hol az előkelő galanteria tartja meg vásárait egész a „Cambridge”-ig, hol az East-End kis tolvajai isszák el szeretőikkel napi keresményüket. Ismerte mindazokat a rózsaszínű vagy fekete costume-be bujt höltnöket, kik itt lánczoltak vagy énekeltek.

Ezek a félig idétlen, félig odalisk leányok szemtelen kedvességükkel, tulzott, elliczamosított taglejtéseikkel, reszkető, kéjes mozdulataikkal és sítító hangjukkal elragadták Julient. Gyönyört lelt a tánczklubon, ebben az epileptikus forgatagban, melyet keresztbefont karakkal, szentvtelen arccal produkálnak, míg lábaik oly gyorsan rezgő mozgást végeznek, hogy a szem azokat meg se tudja különböztetni. Azokon az estéken, mikor Juliennek nem volt pénze, hogy bemehessen a terembe, ott ácsorgott a művészek bejárájánál, megfigyelve, mint érkeznek és a nélkül, hogy ruhát cserélnének, szállnak kocsiba és járják be a város több pontját, különböző bódékban mutogatván ugyanazokat az erkölcselen gesztusokat és elénekelvén ugyanazokat a trágár dalokat.

Az est befejezésül pedig elment a Haymarket-re, mely ott van a Regent-Street és Leicester-Square között. A színházak zárta után, mikor London lakóinak több mint ötödfél milliója már mélyen alszik, itt találkoznak, itt gyűlnek össze a szenvedélyes éjjelezők, kik nem akarnak aludni menni. Vagy tizezer ember verődik össze ezen a félreeső helyen, örületes mulatozásra. Folyik a beszéd anélkül, hogy megértenék egymást s szólítgatják egymást emberek, kik soha előbb nem találkoztak.

És megtelnek a csapszékék, melyekből megszakítás nélkül jönnek ki az emberek, hogy új jövevényeknek legyen helyük és így megy az folyton, mintegy körforgásban, szinte öntudatlanul. Fogy az ital erősen, de ugy isznak, mint akik nem is érzik, hogy mit isznak, miért isznak, kívül koeccintanak. És oly egyhangú ennek a tömegnek a zaja, hogy nem válik ki abból csak néha egy-egy lány kiabálása, kin valami bántódás esett.

(Folytatás következik.)

A főszerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. A. szerkesztő.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czárszerző is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden i az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönléves levélben könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

az

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő újságokban:

- I. ker., Járnok-utca 22. *Dr. Balázs György* nagyröze.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt *Eisenbach Vilmos* íráskönyvtárosa.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. *Szántó Már*, dohányüzem.
- IV. „ Harisch-bazár *Déval József*, dohányüzem.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám *Nemzetek A. J.* dohányüzem és újságkötő.
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. *Löwinger Gyula*, íráskönyvtárosa.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. *Wall Vilmos*, dohányüzem.
- V. „ Váci-körút 6. szám *Morano Janka*, dohányüzem.
- V. „ Lipót-körút 22. szám *Wellák Zsigmond*, dohányüzem.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám *Bromer Mihály*, dohányüzem.
- VI. „ Andrássy-út 48. szám *Kobonczy Ilona*, dohányüzem.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám *Heisler Béla*, dohányüzem.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám *Frenk J.* dohányüzem.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérk. *Sopronyi V.* dohányüzem.

Ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadatnak.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem

közöltenek.

LEVELEZÉS.

Pirosruhás bájos hölgyet, „bécsei-utca“ czimén a kiadóba esdve kértem, ismeretség hogyan lehetséges? 1839-1

Piros kendő. Fájdalom, lehetetlen. 1843-1

Szöke Erzsike. A fővárostól távol lévén, csak ma jutott kedves levélkeje birtokomba. Engedje meg, hogy ez uton mondjam meg kedvednek, hogy mennyire csalódk, midőn azt hiszi, hogy az a „kis hunczut“ jobban érdekel, mint kegyed. Legyen meggyőzőve róla, hogy kegyed már az első levelével annyira lebilincselte, hogy reám nézve a „kis hunczut“ nem is létezik. Még egyszer kérem, hogy legközelebbi soraiiban írja meg, hogy mikor láthatnam. Azon reményben, hogy kéresem nem lesz visszautasítva, maradok kézesközlő K. A. 5704-1

Édesem. Ma jöttünk meg, nagyon örülnek, ha mielőbb feljönne, sok, sok mondanivalóm van. Csókot küld E—za. 5796-1

Piros ruhás kedves hölgyet felkéri azon alacsony barna fiatalember, ki őt az Andrássy-utól a Fűrdő-utczán át a Lánchídig kísérte, vajjon közelbi ismeretség lehetséges volna-e. Választát „Kisérőnek“ jellege alatt e laphoz kéri. 5708-1

Műveit, vagyonos uriember ismeretséget óhajt kötni szellemes, csinos hölgygyel. Leveletet „József 29“ alatt a kiadóhivatal továbbítja. 5710-1

Csinos cukrásznak sürgős levél érkezett, kéréstik azt átvenni. 1845-1

Juczika. Nyugtalan vagyok, miért nem értesítisz, hogy ügyeit, hogy állnak? A küldött tárgyakra reményben megfelleltek izlésednek, nagyon kériek írjal azonnal. Csókol Palkó. 5716-1

HÁZASSÁG.

Házasság közvetítők, fővárosi uri körökben járta, sürgősen keresztek. Ajánkozhatni levélben „Házasság közvetítő“ jellege alatt. 5642-2

Intelligens özvegy nő, ki a német, francia és szláv nyelveket beszéli, a háziartás vezetésében jártassággal bír. házvezetői alkalmazást keres. Címe a kiadóhivatalban megtehető. 5696-2

Férjhez menni óhajt egy igen csinos, 20 éves, izri leány 1000 frt hozománygyal. Csakis nérvé ellátott ajánlatok vételnek figyelembe. Jelige „Erna 20.“ 5702-2

Jsmereiség hiányán ez uton szeretne házasságra lépni, egy vidéki tanító 800 frt évi fizetéssel, szabad lakással és szép mellékjövdelemmel bír. Ajánlatok „Próba szerencse“ jelige alatt a kiadóhivatal közvetít. 5712-2

ÁLLAST KERES.

50 korona jutalmat adok annak, ki nekem egy rakárnoki, felttyelői, vagy ehhez hasonló állást szerez. En egy 30 éves úós kereskedő vagyok. Levélbeli megkereséseket „50 korona jutalom“ alatt a kiadóhivatal továbbítja. 5714-3

Kertész, ki a kertészet minden ágában járta, állást keres. Szives megkeresést „Szakember“ jelige alatt e laphoz kéri. 5682-3

Fiatalkisasszony, ki a kereskedelmi szaktan-erdményvel, szerény fizetés mellett elfogad iradai állást. Levélbeli szives megkeresést „Ügyes“ czim alatt a kiadóhivatalba kéri. 5646-3

Ökleveles óvónő ajánlkozik családhoz gyermekek mellé, hosszú évek gyakorlatával bír, gyönyörű kézimunkát végez s varni is tud; beszél magyarul s keveset németül. Czim a kiadóhivatalban. 1803-3

Hivatalnoknő szép írással, az iradai teendőkhben járta, állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 5640-3

ÁLLAST KAPHAT.

Egy zsidó vallásu nevelőnő, 4 leány gyermek mellé, ki 4 polgári osztályt, németet, francziát és zongorázni tanít, vidékre keresztek. Czim Turai Farkas, Debreczen. 1833-4

Keresztek falura 30-35 éves magányos nő házvezetőnek. A magyar, német és tót nyelv szükséges. A fizetési igények megemléstével ellátott ajánlatokat „Felvidékre“ czimén a kiadóhivatal továbbítja. 5670-4

Segéd ki a kirakat rendezésben is járta, jó eladó azonnali belépésre, esetleg aug. 16-ikére keresztek. Czim a kiadóban. 5648-4

OKTATÁS.

Nevelőnőket nyelv- és zeneismerettel, okl. tanító-nőket, gyermekkertészknőket, bonnekokat a legelkiesmeretesebben ajánl és elhelyez özv. Todorfy Lajosné, Budapest, Sziv-utca 44., III. em. 19. 1847-5

Czimbalom-tanítónő ajánlkozik, tanít a legkiesmeretesebb tanmód szerint (óránként 50 kr.). Ugyanott egy remekhangu, pedálos Horváth-féle czimbalom is eladó 60 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 5694-5

Zenetanítónő mérsékelt áron ad alapos oktatást zongorából. Megkereséseket „Zongoratanítónő“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja. 5660-5

Nevelő, izr. vallásu, ajánlkozik szerény feltételek mellett a jövő tanévre. Levélbeli megkereséseket a kiadóba kéri „Nevelő“ jelige alatt. 5858-5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

Kökényesen, Mármaros megyében, levő 350 kataszter holdas dubrovai birtokom eladó. A birtok vasut, országút és a Taraj vize mellett fekszik. Terhek 10000 frt banktartozás. Eövebb felvilágosítással a jelentkezőknek magam szolgálók. Özv. Váradi Antalné, született Mihályi Ella. 1835-6

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

150 háztelek A főváros közvetlen közelében, a környék legegészségesebb helyén Pomázon, vasuti állomás mellett, négyszögölenként 1 frt 50 krtól kezebb, készpénz termő szőlővel részlet fizetésre és alulírott tulajdonosnál eladó. **Lászlóvásky Béla.** 6871-7

Egy kétszáz holdas jó termőföld szabadkézből eladó. Ügyenőkök kizárva. Levéllet „Ceres“ jelige e lap kiadóhivatalához. 5674-7

Ujpest legszebb helyén ujonan épült ház, a villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi bankteher. Czim a kiadóban. 5020-7

Rákospalotán a Széchenyi-telep, illetőleg a Körvasut közvetlen közelében egy 2000 négyszögöl nagyságu telek jutányos áron eladó. 5256-7

A Ságymányoson, valamint Agyalföldön Szent László-uton és Petneházy-utczában, néhány telek jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5402-7

Megbízható és járta egyén, kik venni vagy eladni szándékoznak házat és telket (Ujpest környékén), jutányosan közvetít. Az érdeklődők forduljanak hozzá egész bizalommal. Czim a kiadóhivatalban. 5268-7

VÉTEL.

Jó biciklit keresek megvételre. Ajánlatot „Tura gép“ jelige alatt kérek a kiadóhivatalba. 5636-9

Veszek keveset használt kerékpárokat. A gyártmány, és az ár megemléstével ellátott ajánlatot ezen laphoz kérek „Kerékpártözsde“ czimén. 5668-9

Előszobafal tükörrel teljesen jókarban, vételre keresztek. Levélbeli ajánlat „II. J.“ jel alatt e laphoz czimzendő. 5666-9

Byczikli használt, de jókarban levő, megvételre keresztek. Ajánlatok „Byczikli“ jelige alatt ezen laphoz kéretnek. 5574-9

KIADÓ SZOBÁK.

Elegánsan butorozott utcaiz szoba, az Üllői-ut közeliében, kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5698-10

Jgen szépen butorozott kétablakos tiszta udvari szoba azonnal kiadó. Czim a kiadóban. 5580-10

Nagyon elegánsan butorozott utcaiz szoba a József-köruton, fürdőszoba használatl kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5392-10

Egy elegánsan butorozott udvari szoba a Szentkirályi-utczában kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5652-10

Egy csinosan butorozott szoba, fürdőszoba használatl és esetleg teljes ellátással kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5650-10

LAKÁS KERESTETIK.

A Csengery- Izabella és Vörösmarty-utczában, a Király-utca tájékan 2 szobás utcaiz lakás minden hozzátartozóval keresztek. Levélbeli ajánlat „Tiszta lakó“ czimén a kiadóhivatalba intézendők. 5506-11

Lakást keresek a VI. kerületben, mely álljon 2 utcaiz szobából, előszoba, fürdőszoba, stiből. Az ár megemléstével ellátott ajánlatot a kiadóba kérek „Terézváros“ czimén. 5512-11

SZOBA KERESTETIK.

Az Üllői-ut és Ferenéz-körút környékén keresek egy elegáns utcaiz szobát, esetleg teljes ellátással. Csakis előkelő családnál. Szives megkereséseket a kiadóhivatal közvetít „Állandó“ jelige alatt. 5606-12

KIADÓ LAKÁSOK.

A vigszínház tözsomszédságában ujonan épült palotában néhány lakás, valamennyi légszusz- és villamvilágítással legnagyobb komforttal és elegáns berendezéssel, azonnal kiadó. Ugyanott földszinti helyiségek üzletnek vagy raktárnak. Házber igen mérsékelt. Czim a kiadóban. 5388-13

A Garai-utczában 2 utcaiz szoba, előszoba, konyha, speiz stb.-ből álló lakás sürgős elutazás miatt rendkívül olcsó áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5236-13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3882-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLONFÉLE.

Elhizottság. Csusz, kösvény, gyomorbaiz, ideg-és gyorsan gyógyíthatók villamos fényfürdő, vizkura, napfürdő és svéd gyógytömsztiika segítségével Dr. Pálóc Ignác gyógyintézetében (rendelő intézet) IX., Vámbáz-körút 7. Rendelés: d. e. 10-12 és d. u. 3-5 óráig. 6827-18

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemeteft-czukorkát. 1537-18

Két iskolásleánykát teljes ellátásra elfogad a jövő iskolai tanévre intelligens gyermektelen házaspár. Szigoru felügyelet. Zongoraoktatás, esetleg zongorahasználat. Czim a kiadóban. 5700-18

A legelegánsabb utcaiz ruhákat olcsó áron készit egy elsőrangú varrónő. Czim a kiadóhivatalban. 5428-18

Egy ügyes női szabónő elvállal elegáns ruhákat készit szerény díjazás mellett. Czim a kiadóban. 5622-18

Teljes ellátást nyerhetnek intelligens fiatal emberek vagy tanulók egész éven át szerény feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban. 5448-18

Jgen ügyes nőiruha-varrónő ajánlkozik házakhoz napi 1 frt 50 krtól. Czim a kiadóhivatalban. 5508-18